

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Amerikoje \$1.25

Apskeltimui kaina klausytis laišku.
Kreipiantis su kokias nors reikalais adresuokite:

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Geguzis & Co.

Represents over 9,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.
Advertising rates on application.

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 5

Telephone:
So. Boston 506-M.

SO. BOSTON, MASS., SAUSIO-JANUARY 31 D., 1923 M.

"Entered as Second Class Matter" February 22, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston 506-M.

Metai XVIII

Francuzai Klaipėdoj vis da nepasiduoda.

LAIKOSI APSIKASĖ VIDURY MIESTO.

Ant valdžios įstaigų sukilėliai iškabino Lietuvos vėliavas.

Bostono "Evening Transcript" ši priedėli gavo ilgą telegramą nuo savo specialio korespondento iš Klaipėdos. Kaip pats "Transcriptas", taip ir jo korespondentas yra francūzų patikimas ir savo telegramoje visai lietuviams pasiepia. Bet vis dėlto iš jo pranešimo matyti, kad lietuviai yra pasiryžę Klaipėdą laikyti ir svetimiems atėjūnams jos neatiduoti.

Francuzai tuo tarpu laikosi buvusiuose vokiečių barakuose vidury miesto ir nuolatos tvirtina savo pozicijas. Musiai nebeina, nes padaryta paliaubos.

Korespondento pranešimu, ši nedėdieni amerikiečių lietuvis Martus (iš New Yorko) bandęs suorganizuoti Klaipėdoje demonstraciją, kad išreikšus per ją gyventojų reikalavimą prijungti Klaipėdos kraštą prie didžiosios Lietuvos, bet demonstracija nenusisėkusi.

Korespondentas sako, kad aliantų komisija pradžioje priskirti visą Klaipėdos kraštą prie Lietuvos, paliekančią Nemuną laisva upe tarptautinei navigacijai, jei sukilėliai pasitrauks ir leis aliantų vyriausybei išnaudojo savo vietą užimti; o jei geru sukilėliai nepasitrauks, tai prieš juos bus panaudota spēka. Tačiau šio pareikimo lietuvių nepaisa. Dabar aliantų komisija pradėjusi tyrinėti, ar tik ne amerikiečiai visą tą lermą Klaipėdoje sukėlė. Tenai esą kalbama, kad iš Amerikos atėję Klaipėdos sukilėliai \$250,000.

Apie tai, kaip lietuviai užėmė Klaipėdos kraštą, "Transcript" bendradarbių paduoda šitokią pasaką. Girdi, 6,000 ginkluotų vyrų civilinėse drapanose perėjo niekieno nesaugojamą sieną, bet francūzų komisierius liepė jiems sustoti, kitaip prieš juos išeis 250 francūzų. Lietuviai nusigandę ir sustoję. Bet pasitaikęs latvių krutamųjų paveikslų fotografas ir paskatinęs lietuvių: jei norit Klaipėdos, tai eikit ir paimsite ją, o aš tą žygį nufotografuosiu ir visas pasaulis paskui matys jus krutamuose paveiksluose. Lietuviai taip ir padarė. Taigi jų noras pasirodė krutamuose paveiksluose buvęs svarbiausias faktorius Klaipėdos paėmimo, sako korespondentas.

Isiveržę į miestą, lietuviai tuojuos paėmė francūzų priešakinę poziciją, kur vienas francūzas buvęs užmuštas, o kitas sužeistas. Paskui lietuviai paskelbė reikalavimą kareiviams uniformų, ir ant rytojaus jie

jau pasirodė apsirėngę vokiečių kareivių drapanomis ir geležiniais šalmiais ant galvų.

Paskui lietuviai nutraukė aliantų vėliavas ir iškabinę Lietuvos vėliavas. Aliantai prieš tai užprotestavę, tai lietuviai savo vėliavas nuleidė žemiau, o viršuje pakabinę aliantų; bet jiems tas nepatiko ir vėliau jie vėl aliantų vėliavas nutraukė, o iškėlė Lietuvos papartį.

Dabar ant Klaipėdos pašto, kalėjimo ir kitų įstaigų plėvėsuoja Lietuvos spalvos.

SILUTĖJE VISŲ KLAIPĖDOS KRAŠTO ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS NUTARĖ JUNGTI PRIE LIETUVOS.

Kaunas (Elta). — Ambasadorių Konferencija prašė Lietuvos ginkluotos intervencijos paliaubų išlaikymui Klaipėdoje. Konferencija pareiškė, kad Aliantai taip pat laikys ir gerbs esančią padėtį. Vyriausybė padarė atitinkamų žygių per savo atstovą. Silutėje (Hedekruge) visų apskričių atstovų suvažiavimas užgėrė naujos vyriausybės darbą; nutarė jungtis prie Lietuvos, Steigiamojo Seimo rezoliucijos pamatais. (L.I.B.).

NUSTATĖ MAINERIAMS ALGAS.

Angliakasių derybos su kasyklų savininkais eina jau prie pabaigos. Pereitą savaitę New Yorke jau nutatyta norma mokėstis minkštosiose kasyklose Ohio, Indiana ir Illinois valstijose, šūlyg kurių turi mokėti ir kitos valstijos. Mokėstis pasilieka praktinai ta pati, kaip dabar, butent, dirbantiems nuo dienos, \$7.50 už 8 valandų darbo dieną, o dirbantiems ant kontraktų, \$1.05 už toną. Sutartis daroma tik tai metams laiko, nors unija norėjo dviems metams.

Nors darbininkų reikalavimuose buvo įrašyta 6 valandų darbo diena ir 5 dienų savaitė, tačiau unijos atstovai ant to nesivėrė, nes matė, kad kompanijos ant to nepristot.

ALASKOJE GIRDĖ, KAI KUBOJ DAINUOJA.

Lietuviai farmerys iš Michigano valstijos anąsyk rase, kad jis turi ant savo farmos radiofoną ir tikisi girdėti, kaip Lietuvos operos dainininkai laikys Chicagoje koncertą. Bet štai truputį geresnis stebuklas. Iš Alaskos miesto Douglas pranešama, kad 6 sausio tenai aiškiai girdėta iš radio stoties, kaip Havanos miestiečiai, ant Kubos salos, t.y. už 3,500 mylių, dainininkė Miss Harriet Williams dainavo "Mother Machree". Balsas buvęs toks aiškus, kaip kad dainininkė būtų dainavus antrojo pusės gatvės.

KUNIGAS NEPRIPAŽISTA KRISTAUS.

Kun. Percy Stickney Grant New York'e sukėlė didelį triukšmą tikinčiųjų tarpe, pareiškdamas per savo pamokslą, kad Kristus nebuvo ir negali būti Dievas. Viena, nesą žinios, ar toks asmuo kaip Kristus yra kada buvęs; bet jei jis buvo, tai jis buvo tik paprastas žmogus ir daugias nieko.

Del šito pareiškimo, bažnyčios vyriausybė nori pralaužti Grantą iš kunigystės. Bet jis nieko nesibijo ir tvirtina savo.

PLĖŠIKAI PAGROBĖ \$50,000 IR AUTOMOBILIŲ.

Brooklyne keturi ginkluoti plėšikai pereitą savaitę vidurdienį užpuolė keturis Municipal Banko tarnautojus, kurie vežėsi automobiliu \$50,000, atėmė iš jų tuos pinigus ir susėdė į jų automobilių pabėgo. Užpuolimas įvyko ant Bedford avenue, ant kurios gyvena daug lietuvių. Už poros valandų policija rado pavogtąjį automobilį pamestą, bet pinigai nunešti.

BOSTONO KRAUČIAI PASIRYŽĘ STREIKUOT.

Jei Bostono rubsiuvų reikalavimai nebus iki šios serėdos vakaro išpildyti, tai 3,000 rubsiuvių iš 150 dirbuvų ketina apskelbti streiką. Jie reikalauja 20 nuobūčių daugiau algos, geresnių darbo sąlygų ir įkurno arbitracijos tarybos nesusipratimams atityje risti.

Serėdos vakarą bus sušauktas visų rubsiuvių mitingas Tremont Temple salėje ir tenai komitetas praneš, ar susitaikys su darbdaviais, ar ne.

RADO NEGYVĄ ŽMOGŲ.

East Bostono tunelyje ši priedėli mirė nežinomas žmogus. Jis yra apie 55 metų amžiaus, tamsių plaukų ir akių, rudais usais ir truputį plikas.

KAMINSKIS GAVO 10 METŲ KALĖJIMO.

Kapitalistų laikraščiai skelbia, kad angliakasy Jonas Kaminskis West Virginijoje tapo nuteistas 10 metų kalėjimo už surengimą riaušių pereitą vasarą Cliftonvilles kasykloj. Pirmą jis buvo teisiamas už žmogžudystę (matyt, kapitalistai norėjo jį pakarti), bet prisikintųjų suolas jį išteisino.

Sprendžiant iš pavardės, Kaminskis turi būti arba lenkas, arba lietuvis.

874 LAIVAI STOVĖ BE DARBO.

Washingtono žiniomis, 874 valdžios prekybos laivai dabartiniu laiku stovi prielaukose tušti ir neturi ką veikti. Kartu paėmus, jie turi 5,585,166 tonų įtalpos. Tie laivai buvo pastatyti karo metu kareiviams ir amunicijai gabenti. Ramybės laiku valdžia tikėjosi jais biznį daryti. Bet niekas jų nesamdo. Taip turbūt jie ir supus berioksodami.

Kvaila Italijos padėtis.

Italija labai susirupinus del Ruhr'o okupacijos. Eida ma akiai paskui francūzų imperialistus, jį staiga pasijuto kaip nuogas dilgėlėse. Žioplus Mussolini, kuris dabar valdo Italiją, atvirai jau prisipažįsta, kad jo valdžia, pritardama reparaacijų komisijos nutarimams, nieka dos nesitiki jo militarinio Vokietijon isiveržimo ir konfiskavimo anglių ir miškų Ruhr'o ir Pareinės provincijose. Visa, ko Roma tikėjosi, tai turėjo būti tiktai ekonominė kontrolė, neįniant toliaus okupacijos linijos, kuri yra Versalės sutartimi nustatyta. Išjieskojimas užvilktų Vokietijos mokėsių, Italijos manymu, turėjo būti pavestas tam tikriems ekspertams.

Bet šitaip Italijai protaujant, francūzų militaristai puolė Vokietijon ir pradėjo grobti tenai industrijas, areštuoti vokiečių pramoninkus, plėšti bankus ir atskirus piliečius. Pasekmė buvo tokia, kad Vokietijos darbininkai apstelbė generalį streiką ir sustoję visos kasyklos ir geležkeliai. Italija bijosi, kad šitas francūzų plėšrumas nepašalintų kastrofa patiems aliantams. Istikrųjų Italija ir dabar jau pradeda francūzų isiveržimą skaudžiai atjausti. Ji jau nebegauja iš Vokietijos anglių. O ant šitų anglių remiasi visa jos pramonė. Negaunant iš Vokietijos kuro, Italijos industrija turi sustoti ir tukstanciai darbininkų pasiils be darbo.

Santikiai tarp italų ir vokiečių buvo taip ilgai draugiški, kad italai dabar negali su francūzų neapykančia sutikti. Tiesa, karo metu Italija ėjo su Francija prieš Vokietiją. Bet ji stoji su Francija negreitai ir labai nenoriai. Teisingiau sakius, tai Italija kariavo ne prieš Vokietiją, bet prieš Austro-Vengriją. Austrija buvo jos "prigimtas" priešas, o Vokietija buvo jos komercinė draugė. Italija visuomet gaudavo iš Vokietijos anglių, kurių ji pas save namie neturi. Ir dabar francūzų isiveržimas Vokietijon šitą anglių nuo Italijos atkerta. Tai toks smugis Italijos pramonei, kokio ji niekad nesitikiėjo. Ir aršiausia yra tas, kad pati Italijos valdžia prie to prisidėjo.

Pamatęs kvailą savo politiką, juodašimtis Mussolini dabar jau norėtų, kad Francija savo kariumenę iš Vokietijos atsauktų. Jis jau prašo Anglijos ir kitų valstybių patarpininkauti tame reikale.

Bet vargiai jam pasiseks Franciją sulaukyti. Pertoli jį jau nuėjo, kad norėtų grįžti. Kada kiauė įlipa į lovį su visom keturiom, tai geru jį jau nelipa iš jo. O Francijos imperializmas, tai didžiausia kiauė.

ANGLIJOS DARBININKAI SUSIRUPINĖ DEL VOKIETIJOS.

Anglijos Darbo Partija iškėlė premjerui Bonar Law reikalavimą, kad iki 13 vasario būtų sušauktas Anglijos parlamentas, nes butinai reikia apsvarstyti tą situaciją, kuri susidarė užėmus francūzams Vokietijos pramonės centrus.

FRANCUZAI DAUGIAU KARIUMENĖS NESAUKS.

Francūzijos valdžia užgincija tuos paskalus, buk ji ruošiasi šaukti daugiau kariumenę į Ruhrą. Tų kareivių, kurie dabar Vokietijoje randasi, pilnai francūzams užtenka. Francūzai dabar turi Vokietijoj 50,000 ginkluotų savo vyrų.

KARO LAIVAI DUMIA TURKIJOJ.

Francūzų valdžia įsakė savo skraiduolui "Strasbourgui" tuojaus plaukti į Turkijos vandenis. Minininkų ir submarinų flotilės taipgi siunčiamos į Artimuosius Rytus.

Anglijos karinė vyriausybė siunčia iš Irako batalijon kareivių ir keliatū orlaivų Turkijon, nes Lozanos konferencijoj turkai pradėjo smarkiai aliantams priešintis.

SVEDIJOJ BEDARBIAI TIESIA KELIUS.

Kad davus bedarbiams darbo, švedijos valdžia tai so senus ir tiesia naujus kelius. Tuo budu žmonės turi uždarbio ir šalis gauna gerų kelių. Per pereitus metus praversta 600 mylių naujų vieškelį.

CARO GALVA UŽMARI NAVOTA DEGTINĖJ.

Buvusio Rusijos caro Mikalojaus galva yra užprezuota alkoholiuje ir randasi Maskvos Kremliuje. Kitaip sakant, ji dabar geria monopolką. Taip tvirtina kapitonas Firmin, viršininkas rusų pabėgėlių laivyno, kuris dabar stovi ant įkaro Mariavelės kvarantinų, netoli Manilos (ant Filipinų salų). Kapitonas Firmin sakos: tarnavęs admirolo Kolčako armijoj Sibire, ir tvirtina, kad Kolčakas tyčia puolė Ekaterinburgą, kad išgelbėtų carą iš bolševikų rankų. Bolševikai carą ir visą jo šeimyną sušaudė ir paskui nukapoje jiems galvas sudėjo į stiklinius indus ir užpylė alkoholiu, kad nepagėstų. Taip "užmarinavot" tos galvos buvo nusiųstos į Kremlį, kur jos ir dabar randasi. Gi patis caras šeimynos lavonai be galvos buvo išvežti už miesto ir sugedinti. Taip liudija pačių bolševikų dokumentai, kuriuos Kolčakui pasisekė paimti.

Kad caro šeimyna buvo Ekaterinburge sušaudyta ir kad lavonai paskui buvo už miesto sugedinti, tai patvirtina ir pati Maskvos valdžia. Išleistojo savo brošiuroj "Revoliucija na Urale"; bet kad caro galva tebėra laikoma alkoholiuje, tai ligi šiol da nebuvo girdėt.

Vokietijoj prasi-dėjo skerdynės.

KAREIVIS NORĖJO SUMUSTI KARALIŲ.

Anglijos karalius Jurgis bemažko negavo mušt nuo kareivio ši priedėli. Kada Jurgis atvažiavo su savo pačia iš Sandringhamo ant St. Pancras stoties Londone, vienas koliekas kareivis, kriukiais pasiremdamas, išlindo iš savo slaptos vietos ir, savo kriukiais užsimojęs, puolė ant karaliaus. Už kelių žingsnių nuo karaliaus policija jį sulaukė. Kitaip, veikiausia, karalius būtų gavęs per galvą.

PAKORĖ AUSTRIJOS PREMJEJĄ.

Vienoje pereitą nedėdienį buvo įtaisyta milžiniška darbininkų demonstracija prieš naują valdžios planą, kuriuo norima sustiprint valstybės finansai, bet kuris labai sunkiai atsiliepia ant bedarbių. Kad sumažint valstybės išlaidas, Austrijos ministerių pirmininkas kun. Seipel įsakė paleisti daug tarnautojų, o kitiems numušti algas. Apie 24,000 tarnautojų jau atleista ir apie kita tiek da ketinama atleisti. Taigi visi bedarbiai surengė protesto demonstraciją ir padarę kunigo Seipelio pavidalą, pakorė jį.

VOKIETIJA PRAŠO BOLŠEVIKŲ NESIKISTI.

Berlino valdžia pranešė Maskvos bolševikams, kad jų pagalba vokiečiams neįkalinga ir tegul jie geriau žiuri savo reikalų. Vokiečių komunistų partija, kuri tarnauja Maskvai ir liria už Maskvos pinigų, nuolatos kelia Vokietijoj skandalų ir daro valstybei daug nesmagumų. Visa tai są Maskvos dirigantų darbas, kurie butinai nori, kad Vokietijoj kiltų revoliucija ir būtų nuversta dabartinė valdžia. Tuo tikslu komunistai dabar pradėjo leisti paskalų ir spausdinti savo aikraščiuose neva doku mentų, kad buvusi Vokietijos armija, kuri turėjo būti demobilizuota, tikrybėje ryvuojanti ir galinti pakelti prieš aliantus karę. Leislami šitokių paskalų, komunistai pataikauja francūzų imperialistams, kad jie la smarkiau spaustų Vokietijos valdžią. Kuo daugiau i bus francūzų spaudžiama, uo lengviau bus ją nuvers i, komunistai galvoja. Jie žmiršta, kad francūzų imperialistai elgsis su Vokietijos darbininkais daug arčiau, negu vokiečių valdžia.

NUMALŠINO VOKIEČIŲ FAŠISTUS.

Vokietijos patriotai buvo pradėję organizuoti fašistų būrius ir apsiginklavę rengėsi jau mafsuoti i Ruhr'o apskritį, kad išvijus francūzus. Bet Vokietijos valdžia tuojuos tuos karstagalvius numalšino ir išvaikė, nes žino, kad francūzų jie neišvys, o gali užtraukti tiktai žiauresnį represijų iš prieš pusės.

ATAKUOS PANAMOS KANALĄ.

Amerikos laivynas bandys Panamos Kanalo apmugos tvirtumą. Tuo tikslu teinanti pavaras bus dideli juriu manevrai ir laivynas bandys išlaužti Kanalan. Bus daug šaudymų, tik, žinoma, tuščiais šuviais.

FRANCUZAI ŠAUDO GYVENTOJUS.

Okupuotam krašte streikuoją 200,000 darbininkų.

Vokietijoj jau liejasi kraujas. Paryžiaus žiniomis, Boppardo mieste, kur francūzai areštavo vokiečių miesto galvą, gyventojai su kila ir užpuolė savo priešus. Šitie pradėjo šaudyti ir 20 žmonių buvo užmušta, o daugybė sužeista.

Žinios iš Bruselio taip pat skelbia, kad daugelyje vietų buvo jau susirėmimų su aliantų kareiviais ir daug žmonių žuvo.

Ruhr'o klonis visai atkirsta nuo likusios Vokietijos ir jau kelinta diena Berlnas nežino, kas darosi Essene.

Geležkelių streikas su paraližavo visą geležkelių judėjimą. Pašto ir telefono veikimas taip pat sulaukystas. Kasyklos sustoję visos ir nejudą nei vienas spatas. Išviso francūzų užpultame krašte šiandien streikuoją nemažiau kaip 200,000 darbininkų. Sakoma, kad vokiečių firmos pradžioje savo darbininkams užmokėti už visą streiko laiką, kad tiktai jie nieko užpuolikams nedirbtų.

Francūzai nuolatos gaudo, areštuojai ir tremia vokiečius valdininkus, kurie neklauso jų įsakymų.

Ruhr'o klonyje francūzai įvedė stiprią cenzūrą, kad neprielankios jiems žinios negalėtų pasiekti pasaulio.

Berlino žiniomis, vokiečiai darbininkai ir tarnautojai yra nutarę visur mesti darbą, kur tik francūzai areštuos ir ištremis vokiečius valdininkus. Essene taip jau ir atsitiko. Kaip tik francūzai suėmė vokiečius valdininkus, tuojaus visi pašto, telefono ir telegrafo tarnautojai metė darbą. Francūzai sako, kad jie laikys užimtą kraštą tik patol, pakol vokiečiai užmokės jiems reikalingus mokėstus. Bet vokiečiai sako, kad pakol francūzų kareiviai neišeis laukan, tai jie netik nieko nemokės, bet ir jokio darbo nedirbs.

NUMALŠINO VOKIEČIŲ FAŠISTUS.

Vokietijos patriotai buvo pradėję organizuoti fašistų būrius ir apsiginklavę rengėsi jau mafsuoti i Ruhr'o apskritį, kad išvijus francūzus. Bet Vokietijos valdžia tuojuos tuos karstagalvius numalšino ir išvaikė, nes žino, kad francūzų jie neišvys, o gali užtraukti tiktai žiauresnį represijų iš prieš pusės.

3 ANGLIAKASIAI UŽTROSKO GAZAIS.

Idaho valstijoj, netoli Gultano, anglių kasyklos gelmėse kile gaisras. Kasykla prisirinko nuodingų dujų ir gazų, kuriais trys darbininkai užtroško, o apie 30 apsvaigo.

APŽVALGA

LIETUVOS PREZIDENTAS IŠRINKTAS NELEGALIAI.

"Socialdemokratas" prašė, kad Lietuvos prezidento rinkimai Seime įvyko nelegaliai. Sulęgę konstitucijos, prezidentas turi būti renkamas slapto balsavimu, absoliute Seimo atstovų dauguma. Tai reiškia, kad iš 78 atstovų, rinkimuose turi dalyvauti 40 žmonių. Tuo tarpu gėlikalams renkanti p. Stulginskį dalyvavo tik 36 atstovai.

Negana to, prezidentą rinko vieni tik klerikalai. Socialdemokratai, liaudininkai, valstiečiai ir tautinių mažumų grupės į Seimą visai neatėjo.

Tai gi pasirodė, kad dabartinis Lietuvos prezidentas yra pastatytas klerikaliskoms mažumoms ir kitų partijų paramos neturi. O tos partijos Seime sudaro absoliutę didžiumą, būtent, 40 balsų.

LIAUDININKAI IR KLERIKALAI.

Kai kurie mano, kad Lietuvoje tiktai klerikalai palaiko reakciją. Liaudininkai gi yra geri žmonės ir darbininkų draugai, nes jie su klerikalais smarkiai kovoja.

Tikrumoje gi tarp klerikalų ir liaudininkų skirtumas nedidelis. Kai prieina prie religijos klausimo, tai jie ginčijasi tarp savęs; bet kai kyla darbininkų reikalavimai, tai klerikalai eina su liaudininkais išvien — prieš darbininkus. O taip yra dėlto, kad ir vieni buržuai, ir kiti; tik vieni nešioja kryžių, kiti ne. Todel "Socialdemokratas" rašydamas apie businąjį Lietuvos kabinetą, ir sako:

"Ar bus grynai krikščioniškas kabinetas ar bus lipdytinis krikščioniškas liaudininkiškas, didelio skirtu nesudarys Lietuvos darbininkams. Ar jis bus šiokis, ar tokio plauko vistic bus gynybas buržuazijos reikalų, o ne darbininkų. Lietuvos darbininkų reikalai galės būti tinkamai glnami ne nieko kito, tik pačių susiorganizavusių darbininkų. Susiorganizavusi buržuazija kelia kivirčius delei ministerijų portfelių varžydamos, del prezidento, kad tinkamai aprūpinus ne darbininkų, bet savo klasės reikalus."

Todel "Socialdemokratas" kviečia Lietuvos darbininkus organizuotis ir patiemis ginti savo reikalus.

ISIKURĖ DARBO PARTIJA.

"Naujienos" rašo:

"Šiandien dienos St. Louis'e įvyko pažangųjų organizacijų, unijų ir Socialistų Partijos konferencija. Konferencijoje dalyvavo 300 delegatų. Vietos Darbininkų Partijos skyrius buvo prisijungęs tris savo delegatus. Bet jiems konferencijoje nepavyko dalyvauti. Duonkepių unijos sekretorius, Peter Beisel, griežtai pasipriešino įsileidimui komunistų. Jis pareiškė:

"Darbininkų Partijos nusistatymas yra priešingas darbininkų judėjimui. Jos tikslas yra ardyti unijas."

"Kito asitrių ginčų, kurie užsibaigė tuo, jog komunistų delegatams liko nutarta sugrąžinti \$5 įstoimo mokesnio ir tuo patim neįsileisti jų konferencijon.

"Po to socialistas G. A. Hoehn pasiūlė sukurti naują politinę partiją. William Brandt, St. Louiso Socialistų Partijos sekretorius, patiekė formalinį įnešimą, kad naujoji

organizacija būtų pavadinta Amerikos Darbo Partija. Darydamas tą įnešimą, Brandt pasakė:

"Jungtinės Valstijos yra vienišė civilizuota šalis, kuri neturi Darbo Partijos. Darbo žmonės visoje šalyje sudaro 65-75% visų gyventojų, o vienok jie neturi savo atstovų kongrese."

"Po to kaip viena balsu tar-ta priimti Brandto įnešimą."

"Tuo metu St. Louis'e susi-kūrė Darbo Partija, kuri veik politikos srityje. Balandžio mėnesyje Darbo Partija sta-tys savo kandidatus į miesto valdžią. Socialistų Partija ir-gremis tuos kandidatus ir nestatys skyrium savo sąrašą."

AMERIKOS BAGOČIUS APIE LIETUVOS PONUS

"Lietuvos Žinios" išspausdino adv. F. J. Bagočiaus laišką, rašytą į Lietuvą apie tai, kaip jis ir kiti amerikiečiai žiūri į dabartinę Lietuvos valdžią ir jos politiką. Visų pirma jis sako:

"Mano pažiūros į Lietuvą yra tamstai gerai žinomos, taipogi ir p. J. Vileišiui. Tamsta taipgi gerai žinai, kad aš sau nuo Lietuvos nieko nelaukiu: aš neprimčiau kol kas finansinio išrovavimo dėliai ne ambasadoriaus vietos, nei paties Prezidento. Tokiu būdu mano čionai išreikšta nuomonė yra bepartinė, be mažiausio troškimo sau kokio nors pelno, urėdo, privilegijų, ar ko kita."

Toliaus skaitome:

"Sakai T. Lietuvos padėtis yra sunki. Ar ne viduramžinė klerikalų priemonės? Mes ne abejojame apie tai. Bet kas tam kaltas? Viduramžinės, žuistiškos Lietuvos protaujan-tis amerikietis nešelpo, o tam-sis žmonės, kurių yra pilnos Pennsylvanijos ir West Vir-ginijos kasyklos, bei Naujosios Anglijos ir Vidurinių Vakarų dirbtuvės ir pramonės įstaigos, apie tikrąjį Lietuvos gyvenimą nežino ir dar ilgai, il-gai nežinos. Tiesa, jie poteris kalba ir kunigų už dangaus agentų laiko, bet jie yra tam-sys. Jei kunigai ir išvilioja kiek, tai jie nę savo Carneikiui nesimėia, bet krauna savo krepšin įvairiems savo reika-lams. Lietuvos inteligentija, kad ir K. D. abazo, negali ne-matyti, kaip Lietuvos kunigai neturi įtakos į Amerikos Lietu-vių liaudį. Aš pats netikėjau, kad jie būtų tokie 'generolai be armijų'. Išėdė Vileišį, gal-būt geriausį žmogų, kokį Lietu-va galėjo mums pasiūsti, ir prisipašė sau Carneikių su pri-žadais, kad Lietuva gaus de-simtį sykių tiek, kiek prie Vi-leišio. O kiek gavo? Vileišis išvažiuodamas paliko uždirbtą komercijos keliais atstovybei, regis, suvirš 50,000 dol. Car-neikius toli to nepadarė. Ap-si-krovė, apsupo jis save įvairio-mis gyvenimo blusomis, ir re-zultatas yra, kad Lietuva nie-ko negauna: nei aukų, nei bo-nų, nei registracijos, ir prie-gtam visi tie, kurie Lietuvą my-lėjo ir kurie del jos tiek daug dirbo ir žadėjo, šiandien suer-zinti, supykinti, ir apie Lietuvą nei girdėti nebenori ir ne-norės, kol tokia tvarka tenai viešpataus."

Čia d. Bagočius apipasa-koja, kokie klerikalų "diplo-matai" yra gremėzdai poli-tikoj, kaip yra "viešai prak-tikuojama biaužiausios ru-šies šulerystė ir vagystė", ir priduria:

"Jei Lietuva turėtų Wash-ington'e atstovą su nugarkau-liu, o ne mumiją, kurią įvairūs karjeristai ir avanturistai bei demagogai tampo ir vaikioja be jokio iš atstovo pusės pasi-

priešinimosi, kad jis turėtų vy-riskumo nors tiek, jog būtų ver-tas vyro garnitūrą nešioti, ne-reikėtų jiems aukų prašyti. Tas entuziazmas, kuris amerikie-čių širdyse degė, kuris skatėjo ant Lietuvos aukuro simus tukstancijų, kurie nežinia kaip kunigų rankose sutirpo, tasai entuziazmas, sakau, šiandien jau yra užmuštas, ir reiks ste-bukladario, kuris galės jį pri-kelti."

"Jūs prašote, kad aš auksa rinkčiau. Tamsta turi atminti, kad aš ant pagrindų su tokiu prašymu nedrįsiu dabar stoti, nes minios manęs paklaus, kur dingo ir kaip likę sumaudoti ir kiek Lietuvių tauta maados turėjo iš tų tukstancijų, ku-riuos aš per savo 'garsias' prakalbas iš jų išviliojau ir kurie buvo ar tai Smetonai, ar tai Voldeamarai ar per tą patį Carneikį 'karabinams ir pišta-lytams' pasiūsta. Ant to atsak-yti negaliu, ir toliau aš atsak-omybės ant savo pečių prieš Amerikos lietuvių liaudį ne-imisiu, bent tol, kol Lietuvos politiskasis staldas nebus bent kiek apvalytas."

"Niekio iš to neišeis, iki Li-tuvos valdžia laikys Washing-tone visą gūstą nei velniui, nei Dievui, nei tautai, nei niekam netinkamų bimbų, iki liepa mums amerikiečiams kvailiau-sios rusies 'prikazus' davinėti, ir mokės tiems veltėdžiams šimtus dolerių savaitinės al-gos. Tu žinai, kad Amerikos lietuviai nėra tokie paiki tokia valdžią savo aukomis šelpti. Gal per tai nukentės neakti gynybai, bet dalykus atmainyti ne mes amerikiečiai, tik Lietu-vos lietuviai gali. Mus, Ame-rikos lietuvių, skaito esant gausia Rusijos muzikų, ku-riems tik įsakymus siuntinės ir reguliacijas ir mokesčius neatsiklausę skirs. Bet gal bus reikalinga ir sveika suprasti, kad Lietuva, tai ne 'matuska Rossija' prie Romanovų, ir kad Liaudis jau ne bursų avinų, kuriuos gali gauti kaip pa-tinka bile čiauninkėlis."

Ir jis baigia savo laišką sakydamas, kad pakol "Lietuvos davatų feldmarša-las" kun. Krupavičius su savo vasalais statys pirmo-jietoj Romos popo, o ne Li-tuvos valstybės reikalus, pa-tol nei bostoniečiai, nei kiti Amerikos lietuviai au-kų Lietuvon nesųs.

Čia d. Bagočius apipasa-koja, kokie klerikalų "diplo-matai" yra gremėzdai poli-tikoj, kaip yra "viešai prak-tikuojama biaužiausios ru-šies šulerystė ir vagystė", ir priduria:

"Jei mes galėjome taisyti savo šalies konstituciją pra-tyje (o mes galėjome ir taisy-me ją), tai kodėl mes negalė-tume pataisyti ją ateityje? Juk niekas negali mus sulaikyti įstatymą išleisti ir paskui atsaukti jį, jei jis pasirodo ne-pageidaujamas. Kodėl tad mes negalėtume atsausti prohibi-cijos įstatymą, kuris, kaip dabar pasirodo, visuomenei yra ne-pageidaujamas ir neįvykima-mas? Aš noriu, kad tamstų re-dakcija šitą klausimą geriau paaiškintų."

Ir "Heraldo" redakcija duoda šitokį atsakymą:

"Šitą klausimą atsakyti la-bai lengva. Praveisti amend-mentą panaikinimui prohibi-cijos amendmento, kuris dabar yra konstitucijos dalis, reikėtų 36-šių valstijų pritarimo. Ki-tais žodžiais, jei 13 valstijų bus tokiam konstitucijos pa-taisyimui priešingos, pataisy-mas negali praėti. Gi daugiau, kai 13 valstijų palaikydavo prohibiciją savo įstatymais da-prieš tai, kai federale valdžia sumanė tos priemonės imtis."

"Taigi nėra jokio pamato manyti, kad tos valstijos galė-tų pakeisti savo nusistatymą dabar, kai blaivybė įvyko jau visoje šalyje."

"Žiūrint iš kitos vėl pusės, visos valstijos, išskyrus tik Rhode Island, New Jersey ir Connecticut, prohibicijos am-endmentą užtvirtino. Ar gali-ma gi tuomet daleisti, kad 36 valstijos balsuos ištraukti iš konstitucijos prohibiciją? Mes manom, kad ne. Mes nemanom, kad prohibicija galės būti kada nors atšaukta, nežiūrin-t, kaip žmonės ją pildys. Prohi-bicijos pildymas veikiausia bus toks, koks jis buvo atski-rose valstijose, o vis tik jos prohibicija palaikydavo. Ir to-kiu 'sausu' valstijų skaičius modatos augo."

Sitais faktais pasiremda-mas Bostono dienraštis ir-sako, jog negalima tikėtis, kad Amerikoje sugrįžtų kada nors svaiginamų gerimai. Atskiri žmonės, dagi čielii miestai ir net kai kurios valstijos prohibicijai yra ir visuomet gali būti priešingi, bet šalies didžiama aiskiai stojanti už blaivybę, ir todei prohibicijos įstatymas nega-lis būti atšauktas."

ŽARIJOS.

Pereitais metais "Naujie-nos" išleido biznio knygą, kurioje vienoj vietoj pasaky-ta, kad Chicagoje yra tik 30-400 lietuvių. Bet štai ana-lizės pasiūstoj prezidentui Hardingui telegramoj Klai-pėdos reikale sakoma: Vardan 100,000 Chicago Lietuvos lietuvių... Reiskia, Chi-cago lietuviai kaip vokiečių markės — tai pakla, tai nu-puola.

Is karto telegramose buvo pranešta, kad 8,000 lietuvių čia ant Klaipešos, vėliau ant tik 2,000, o ant galo su-skaitė tik 900. Pasirodo, kad liu-vuši Klaipešos valdžia petik pečius sukilėlius, bet ir jų šesėlius net po tris sy-kius skaitė.

Chicago komunistiskais "Kanklių" choras "iškiki-no" savo "tovariščių" Kve-darą, tai tas nuėjo pas "Be-putiečius". Dabar "berutie-čiai" turės atsizadėt dai-nuoti "Lietuva Tėvyne", o iš-mokt "Rusija brangi", nes Kvedaras yra "užartavo-tas" komunistas.

Chicago "Draugas" nori organizuoti lietuviškus "fa-sistus", o ne kurie tautinin-kai sumanė tverti savus "kliksus". Duodu įnešimą vyčius pakrikštyti "fasis-tais", o sandariečius "kliks-tais" — ir sumanymai bus įkūnyti.

A. Garbukas.

Mažiausia civilizuoti su-tvėrimai yra labiausia apžė-lę. Tai žino visi. O vienok sandariečiai didžiuojasi sa-vo redaktorius barzda ir prikašioja "Keleivio" leidė-jams, kad jiems barzdos neauga.

IVYKO.

Ilgai tęsiosios derybos krikščionių su liaudininkais delei prezidento rinkimo ir valdžios sudarymo nuėjo niekais. Krikščionių demo-kratų blokas, ilgai svarstęs, padarė griežtą žingsnį deš-i- nėn ir pats vienas išrinko į prezidentus savo partijos žmogų — p. Stulginskį. Apie naujai išrinktojo prezidento privilegumus daug kalbėti ne-prisieina. Be abejo jimo tai tinkamiausias kandidatas, pilnai atsakęs krikščionių demokratų partijos tiks-lams prezidento vietai už-jimti. Reikia pabrėžti kita, daug reikšmingesnį dalyką. Tinkamai sau išaiškinę ar-t-ba, teisingiau pasakius, pa-taisę rinkimų įstatymų pa-r-66, krikščionys įsismagina

ir tą patį padarė su konsti-tucijos par. 41, kur kalbama apie prezidento rinkimus. Tame paragrafe pasakyta, kad prezidentas renkamas slapto balsavimu absoliute atstovų balsų dauguma. To paragrafo prasme reikalin-ga, kad prezidento rinki-muose dalyvautų iš visų 78 Seimo atstovų 40 žmonių, tuo tarpu kai faktinai rin-kimuose tedalyvavo 36 at-stovai — visas krikščionių demokratų blokas. Tokiu būdu su prezidento rinki-mais pasikartojo ta pati aritmetika, ką ir su rin-ki-mų įstatymu.

Be to dar daug sveria ir moralė pusė. Rinkimuose te-dalyvavo tik krikščionių blokas. Socialdemokratų, liaudininkų ir valstiečių są-jungos darbininkų kuopų ir tautinių mažumų vietos Seime buvo tuščios, ir tų tuščių vietų kaip tik abso-lutė dauguma (40).

Matyti ir patys krikščio-nys dar prieš pat presiden-to rinkimus nuėjutė, kad pasirizus toks žingsnis žengti, kuriam nepritars nei faktinai, nei moraliai Seimo didžioji dalis, pasirupinę sau daug apčiuopiamesnių namams. Gruedžio mėn. 20 dieną Kauno komendantas išleido gana ryškų ir cha-rakteringą perspėjimą laik-raščių redaktoriams, kad už gyventojų kurstymą nepasi-tyktė Seimu ir valdžią, už valdžios atstovų peikimą ir jų autoriteto mažinimą, už kenksmingą pakraipą prieš bendrą valstybinę tvarką, bus baudžiami arba areštu-ligi 3 mėn., arba pinigine pa-bauda ligi 500 litų.

Jeigu pasitikiėjimas Seimu ir valdžia reikalinga sti-printi pabaudomis ir areš-tais, tai kępski interesai.

Caro valdžia puikiai iš-mėgino tą metodą stiprinti pabaudomis ir areštais sa-vo autoritetą ir skiepyti plie-čiuose pasitikiėjimą savimi. Kokių rezultatų ji pasiekė, gal dar dievobaimingi krikščionys neužmiršo.

("S-tas").

Laiškas Redakcijai.

Gerbiama "Keleivio" Redakcija!

Turiu vilties, kad duosite vietos sekamam mano lai-škui:

"Vadinamos "Darbininkų Unijų Svetimio Lygos" lie-tuvių skrybiaus komitetas, Brooklyn, N. Y., kviečia mane į debatus. Atmindamas, kokią maišatį Bro-oklyn'o komunistai padarė iš prakalbų, surengtų pro-testui prieš Johnsono bilių: neužmiršęs taipgi, kad ir prakalbas, surengtas Bro-oklyn'e tikslu užprotestuoti prieš lietuvių išeivių regis-tracijos bilių, jie pavertė į jomarką; turėdamas ome-nėje daugelį kitų, tiesiog laukinių jų pasielgimų vie-šose susirinkimuose — at-mindamas visą tai, turiu pareikšti, kad debatuoti su jais aš skaitau negalimu esant, ir manau, kad joki-s kitas, gerbiąs save žmogus, su jais nedebatuo, bent tol, kol jie neprašės susirinkimuose žmoniškiau elgtis, kol siek-tiek apsisatys.

Su pagarba,

V. Poška.

MAINERIAI SMARKIAI DIRBA.

Washingtono žiniomis, darbai kasyklose dabar eina taip smarkiai, kaip jie nie-kad šituo metų laiku nėra eję. Per vieną tik pereitą savaitę buvo iškasta apie 11,000,000 tonų minkštosios anglies ir apie 2,000,000 to-kių kietosios.

Socialdemokratų Frakcijos Darbai Lietuvos Seime.

Rašo K. Bielinis.

Lietuvos socialdemokra-tų, kaip politinės darbinin-kų klasės partijos, tikslas ir siekimas yra įgyvendinimas socialistinės tvarkos Lietu-voje. Sukurimui socialisti-nės Lietuvos, ty, tokios Lietuvos, kurioje nebūtų darbo naudojimo, kur visas krašto ūkis ir gyvenimas būtų tvarkomas visuomeni-niais pagrindais, bojan tik dirbančiųjų ir visuomenės naudos, — štai Lietuvos soc-dem. galutinasai tiks-las.

Kad pasiekus šito tikslo, visa domė turi būti kreipia-na į Lietuvos darbininkų klasinės samonės išvystymą ir į sukurimą klasių dar-bininkų organizacijų, nes tik darbininkų organizaci-ose gali toji samonė išsi-kristalizuoti ir paaiškėti tie klausimai, kurie šiaip atski-ram darbininkui yra nesu-prantami. Klasinė darbinin-kų samonė gali išsivystyti tasdieninėje kovoje už sa-vo reikalus. Kova už savo rei-kalus, klasinė kova, tai yra toji mokykla, iš kurios iš-ėina samoningi kovotojai darbininkai. Todel Lietuvos Socialdemokratams visas la-bas tenka taikyti į pro-fesines darbininkų sąjun-gas, į politines soc-dem. partijos kurimą, į darbinin-kų jaunimo organizavimą, į sudarymą įvairių kitų ekon-omininių darbininkų klasės organizacijų.

Seimas, savivaldybių įs-taigos, į kurias s.d. partija siunčia savo žmones, tokiu būdu, yra tik viena priemo-nių galutinam tikslui pa-siekti. Seimą s.d. partija naudoja tam, kad darbinin-kų klasės reikalus dar aiš-čiau pabrėžus, kad vaiz-žiau parodžius darbinin-cams visus dabartinės tvar-tos priešingumus. Seime s.d. partijos nariai kovoja už tai, kad patikrinus darbi-ninkams tuos laimėjimus, kurie yra reikalingi šiuo momentu.

Turint visą šitą domėję, Seimo soc-dem. frakcija tuojau ir šitoje srityje ėmė-si darbo. Susirinkus Seimui, tuojau buvo įnešta sekan-tys įstatymai Lietuvos dar-bininkams apginti

1) Amnestijos įstatymas politiniams kaliniams. Soc-dem. frakcija St. Seime iš-kovojo tokią amnestiją tiems, kurie buvo patekę į kalėjimus ir stovyklas už darbininkų reikalus. Frak-cijos griežtu nusistatymu buvo tuomet sustabdyta mirties bausmė. Dabar, naujame Seime s.d. frak-ci-ja pradėjo nuo amnestijos įstatymo; ji pirmoji reika-lauja paluosavimo politinių kalinių. Del amnestijos eina dabar kova Seimo komisijo-jose susirinkimuose — at-mindamas visą tai, turiu pareikšti, kad debatuoti su jais aš skaitau negalimu esant, ir manau, kad joki-s kitas, gerbiąs save žmogus, su jais nedebatuo, bent tol, kol jie neprašės susirinkimuose žmoniškiau elgtis, kol siek-tiek apsisatys.

2) Ineštas karo stovio pa-naikinimo įstatymas. Karo-stovis Lietuvoje varžo dar-bininkų organizacijas, spaudą ir susirinkimus. Frakcija, įnešdama šitą įs-tatymą, kovoja už darbinin-kų klasės organizacijų lais-vę be jokios išimties.

3) Dvarų darbininkų samdymo įstatymo pataisy-mas. Soc-dem. frakcija de-ėia į šitą įstatymą 8 val. dar-bo dienos reikalavimą žė-mės ūkio darbininkams. Ji kovoja už aprūpinimą liku-siųjų dvaruose našlių ir našlaičių. Šis įstatymas turi apdrausti darbininkams di-desnę algą, turi sustabdyti dvarininkų saivalią, šali-

nant darbininkus iš jų už-imamų vietų.

4) Pasiulyta svarstyti li-gonių kasų įstatymas. Šituo įstatymu visi Lietuvos dar-bininkai privalo būti ap-drausti nuo ligos valstybės ir darbdavių lėšomis.

5) Pasiulyta valstybės darbininkams ir valdinin-kams pakelti algas. Šitas masų draugų sumanymas jau dalinai įvykintas.

6) Aprauidamas darbi-ninkų nuo nelaimingų atsi-tikimų. Projektas turės ap-imti ir žemės ūkio darbinin-kus. Šitas įstatymo suma-nymas ir įstatymas ligonių kasų įveda mus į kovą už visų rūšių darbininkų drau-dimą valstybės ir darbdavių lėšomis.

Tai tiek yra soc-dem. frakcijos Seime padaryta trumpu 1½ mėnesio laiku. Teks kovoti už visus tuos sumanymus, kad juos įgy-vendinus Lietuvoje. Šitas trumpas vaizdelis duoda su-pratimo, kas ir kaip s.d. frakcijos daroma. Neuž-mirškite, kad be to dar eina platus darbas už Seimo sie-nų: profesinės sąjungose, partijose, jaunime ir kitose srityse, kur tik yra liečiami darbininkų klasės reikalai.

Yra žmonių, kurie mano, kad "kumštėmis mosuoda-mi" jie atlieka didelį darbą. Didelį darbą atlieka tik tas, kas bendrina darbininkų klasės samonę, organizuoja ją ir kiekvienoje gyvenimo progoje parodo darbinin-kams dabartinės kapitalistų visuomenės priešingumus.

Klaipėdiskiai šaukiasi pagalbos.

Nuo jų gauta radiograma Chicagoje.

Reikia jiems gelbėti susivie-nyti su Lietuva.

Lietuvos Šaulių Atstovas A. Zmuidzinavičius gavo iš Klaipėdos šitokią radiogra-mą:

"Perduokit broliams Ame-rikiečiams, — įvykęs Šilutė-jė šiu metų, sausio 19-tą die-ną krašto Seimas sveikina tolimo užjūrio brolius lietu-vius ir tikisi, kad jie kartu su mumis sunkioje mūsų ko-voje už laisvę."

Broliai Amerikiečiai! Iš Lietuvos Šaulių mes tikimės narsių savanorių, kurie sa-vo kraują ir gyvastį aukau-dami padės mūsų krašto jaunai kareivijai grumties su priešais. Bet mūsų kovai reikalingi ginklai, drabužiai ir maistas, o tam reikalingi pinigai. Šitos tai paramos mes tikimės gauti iš jūsų.

Valio, mūsų visų kova už krašto laisvę!

Valio, tos kovos galas — suvienyta Lietuva!

Vyriausias Mažosios Li-tuvos Gelbėjimo Komitetas. P.S. Aukas Šauliams ir Klaipėdiskiams galima sius-ti per Liet. Šaulių Rėmėjų komitetą, adr.: A. Zmuidzi-navičius, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

KLAIPĖDIEČIAI REMIA NAUJĄ VYRIAUSYBĘ.

Kaunas (Elta). — Prie-singai francuzų spaudos ži-niomis, "Heydekrug'o Land-tagas", visų Klaipėdos kraš-to apskričių atstovų susi-darinkimas Šilutėje, vienu bal-su užgynė naują Klaipėdos vyriausybę. Darbininkų su-sirinkimas išrinko delega-tus Tarybon. Du senos di-rektoriijos nariai paleisti be Petinės, francuzų koman-danto intervencijos. (L.I.B.).

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas nieko neveikia
To niekas nepeikia

KINGSVILLE, TEXAS. Sis-tas apie Texas valstiją.

Man, kaip pasaulio perėjūnui, teko du kartus pervažiuoti Texas valstiją ir šiek tiek su ja apsipažinti, todėl norėčiau apie ją laikraštin parasyti. Manau, tas žingeidus bus "Keleivio" skaitytojams žinoti.

Texas valstija yra didžiausia visose Sąjunga valstijose. Ji turi net 265,896 kvadratinės mylios. Tai yra didesnis žemės plotas, negu visa Vokietija, kuri turi tik 208,780 kvadratinę myliu.

Miestelis Kingsville randasi Kleberg paviete. Jis turi 4,770 gyventojų. Ši miestuką valdo viena ponija vardu Henrietta M. King, kuri turi Kingsville apylinkę dvarą arba ranch. Man dvarui priklauso net 1,250,000 akrių žemės. Tai yra didžiausias dvaras pasaulyje. Per tą dvarą reikia važiuoti traukiniu apie 3 valandas.

Kaip toji ponija tiek daug žemės išgyjo?

Apie tai buvo aprašyta angliškai laikraštyje "The Rural Weekly", kuris išeina iš St. Paul, Minnesotai. Sulygo to laikraščio padavimui, ponas King apie 50 metų tam atgal atvažiavo iš senos Meksikos ir apsigyveno ant tos žemės, ją pasisavindamas. Sakoma, kad tuo laikui pietinėje dalyje Texas gyveno iš viso tik penki fermeriai. Ponija King yra našlė, 72 metų amžiaus. Ji turi 26,000 akrių dirbamos žemės, kur daugiausia auginama vata. Likusioji ji dalis jos farmos yra pustyne, kur auginami gyvuliai. Čia kas metai užauginama apie 50,000 galvų galvijų. Šią didžiulę farmą apdirba meksikonai, kurie yra tamsūs ir užtai pavergti.

Tai tiek apie Kingsville. Dabar apie visą Texas valstiją apsimai.

Didžiama Texas valstijos yra pustyne ir ganyklos. Vakarinė Texas dalis — tai gyvulių auginimo kraštas. Niekur neužauginama tiek gyvulių, kiek čia. 1920 metais Texas valstijoje buvo užaugyta 1,199,000 arklių, 784,000 mulių, 1,138,000 melniamų karvių, 4,458,000 kitokių galvijų, 2,356,000 kiaulių ir 2,790,000 avių.

Rytinėje Texas dalyje randasi didelių girių, kur randa sau užsiėmimą girių darbininkai. Kitas svarbus šios valstijos turtas — tai dideli aliejaus laukai, kur dirba daugelis darbininkų. Kadangi aliejaus pramonė šioje šalyje valdo Rockefellerio trustas, tai ir darbininkai čia yra neorganizuoti, o per tai labai išnaudojami. Daug kartų buvo bandoma aliejaus darbininkus suorganizuoti, tai į Amerikos Darbo Federaciją, tai į I.W.W., bet mažos to viso darbo buvo pasekmės. I.W.W. unijos organizatoriai ypač daug nukentėjo nuo žiaurių Rockefellerio mušėlių. Keletas tokių organizatorių buvo baisiai sumušti, išsmaluoti ir išdeportuoti iš tų apylinkių. Retai kur aliejaus darbininkai iškovojo sau 8 val. darbo dieną; vietomis dirbama po 10 ir net po 12 val. dieną.

Didžiausi miestai Texas valstijoje yra šie: San Antonio su 161,379 gyventojų, Houston su 138,076 gyventojų, Dallas su 158,976 gyventojų, Fort North su 106,482 gyventojų, Austin su 34,876 gyventojų, Galveston su 44,255 gyventojų, Beaumont — aliejaus laukų centras — su 40,422 gyventojų ir El Paso su 77,543 gyven-

tojų. El Paso miestas randasi ant upės Rio Grande, tai yra ant pat rubėžiaus tarpe senosios Meksikos ir Sąjungos Valstijų.

Texas valstijoje yra ir tokių vietų, kur randasi vien tik pieskynai ir jokių augmenų nei žolės nėra. Tose vietose, užėjus smarkiems vėjams, negalima nei akių atverti, pieskomis apneša viską. Texas valstijoje yra ir pusėtinai didelių kalnų. Augščiausias kalnas vadinasi Loupe, jis turi 8,690 pėdų aukščio.

P. Martinkaitis.

DETROIT, MICH.

Iš lietuvių darbuotės.

Nedėlio, 21 d. sausio, Lietuvių Sveikatinėjimo apvaikšiojama du jubilėjai: 25 metų sukaktuvės nuo susitvėrimo Tėvynės Mylėtojų Draugijos ir šėsių šimtų metų sukaktuvės nuo įkurimo Lietuvos sostinės Vilniaus. Viršmėnė apvaikšiojimą surengė T. M. D. 68 kuopa. Programą sudėdė iš prakalbų ir dainų. Pirmas kalbėjo K. S. Karpavičius "Dirvos" redaktorius ir T. M. D. centro pirmininkas. Kalbėjo apie Lietuvos praeitį ir apie dabartinius nuotikius. Jo kalba buvo silbna ir nepadarė jokio įspūdžio.

Antras kalbėjo vietinis daktaras F. Matulaitis apie Lietuvą ir Klaipėdos padėtį. Jis ragino publiką remti Klaipėdos kraštą visais galimais būdais, kad pagelbėtų pasiliuosuoti iš sąjungininkų vergūvės. Jo kalba buvo gyva ir įspūdinga. Tam tikslui buvo renkamos aukos. Surinkta apie 60 dolerių.

Trečias kalbėjo vietinis advokatas Jos. P. Uvick'as. Jo kalba buvo patrijotiška, kas publikai labai patiko.

Tarpusė prakalbų buvo ir dainų, kurias atliko vietinis vyrų choras "Trimitas". Taigi dainavo kvartetas ir duetas, kurie savo užduotis atliko gerai.

Turiu pažymėti, kad "Trimito" choras dar pirmą sykį ant stiečiaus pasirodė, o jau sugebėjo taip puikiai padainuoti, kas susirinkusius pilnai užganėdino. Linkėtinai ir ant toliaus "Trimito" chorui nenuilstančio veikimo dailės srity.

Galminas.

LACONIA, N. H.

Atsakymas.

"Keleivio" No. 3 patėmyjau korespondenciją iš Laconia, N. H., kurioje tulas Nemylis rašo: "Čia lietuvių yra nedaug ir visi ligšiol gyvena sutikime. Tik atvažiavus iš Bostono tulam lietuviui prasidėjo kandžiojimas iš pasaliu. Tasai žmogelis lošia šunelio rolę ir jau įkandė kelis lietuvius. Matomai gėdydamasis savo prastu darbu jis ir savo vardą permainė. Jo tikra pavardė yra B., o jis save vadina S. Žmonės norėtų, kad tas negeistinas sutvėrimas iš čia išsinešdintų."

Kadangi apie tris metus kaip aš esu atvažiavęs iš So. Bostono ir vadinuos Petras Bartaska-Stonis, tai matyt kad augščiausiai minėta korespondencija yra taikoma man. Taigi, ant tų metų ir šmeižtu duodu šitoki atsakymą: Jeigu Nemylis prirodys faktais, ką jis savo korespondencijoje ant manęs rašė, tai aš duosiu jam 50 dolerių. O jeigu jis to visko neprirodys, tai turi įsipaaukaut per "Keleivio" redakciją 25 dol. Lietuvos socialdemokratams. Taigi, gerbiamasis, atsakyk ant

žemiau paduotų klausimų:

(1) Kokius lietuvius ir kada aš esu įkandęs?

(2) Kokie yra tie mano prasti darbai, kurių aš gėdydamasis permainingai save pavarde iš B. į S.?

(3) Kokie žmonės (išskyrus tave ir tavo draugą V. K. B.) nori, kad aš iš čia išsinešdintau?

(4) Kodel tamsta neparašei, kaip aš kandžioju ir ką esu įkandęs, bet parašei melus ir pasislėpėi po slapyvardžiu Nemylis?

Atsakymui laiko duodu iki 15 d. vasario, 1923 m.

Aš manau, kad tamsta galėsi lengvai atsakyti į virš paduotus klausimus, nes esi "gabus" vyrukas ir tupėjęs net trijuose kalėjimuose už savo "gerus" darbus. Taigi, nepraleisk progos, o laimėsi 50 dolerių, už kuriuos galėsi nemažai naminės išsigirties porą vakarų "pokeri" palupt.

Petras Bartaska-Stonis,
102 Fenton ave.,
Laconia, N. H.

HUDSON, MASS.

Aiskumo delei.

Pastaraisiais laikais "Keleivyje" pasirodė kelios korespondencijos, kuriose buvo aprašyta apie mūsų davatkėlių ir munsainierių gyvenimą. Taigi pastarieji baisiai užsirusino, kad jų "prograsas" tapo paskelbtas laikraščiuose. Rašyme tų korespondencijų jie pradėjo įdėti vieną darbštą žmogelį, kuris peraitais metais buvo vietinis A.L.D.L.D. kuopos korespondentu.

Aš patariu jums visai nesisieiraut, kas jūsų darbus aprašo laikraščiuose, nes vistiek nesužinosit. Jeigu nenorit, kad apie jus būtų rašyti, tai meskit blogus pa-pročius, gyvenkit kaip kultūristai žmonės, skaitykite laikraščius ir knygas ir prigulekit prie organizacijų. Moterims gi patariu nevirt tiek daug baltakės ir neduot tiek daug gert savims vyrams, tai išnyks tada tarpe jūsų visi žiaurumai ir nelaimės. Bet jeigu nepasitaisysit ir nemesisit savo nedoru darbu, tai Doros Sargas kiekviena jūsų prastą darbą skelbs laikraščiuose — ir už tai nepykit, nes tai jūsų nuodėmės.

Darbai pas mumis šiuo tarpu eina gerai. Tik vietinė vilnonė slekuoja, nes iš priežasties daug sniego negali parsigabent vilnos del išdirbimo. Čėverykų dirbtuvės, kurių čia yra net penkių, visos dirba pilną laiką ir darba jose gaut nesunku. Taigi yra viena roberinė,

kurioj irgi galima gauti darbą, nors užmokėstis čia neperdidelė. Yra keletas ir kitokių dirbtuvėlių, kuriose dirba kaip vyrai, taip ir moteris.

Doros Sargas.

WORCESTER, MASS.

Gavo juodus antakius už lindimą prie svetimos moters.

Prie Vinco Rakausko moters pradėjo melintis M. Rudis. Kaimynai tatau pabėgė ir pradėjo eiti visados kalbos. Drąsni žmonės tiesiog Rakauskui į akis pasakė, kad Rudis per daug iraugauja su jo motere. Nors Rakauskas perspėjo savo moterį daugelį kartų, bet tas nieko negelbėjo. Kad švengus nemalonius pasekmių, Rakauskas nutarė su savo šeimyna persikelti gyventi į Stanville, Mass. (viena fėras nuo Worcesterio). Ant tulo laiko viskas apirino.

Bet štai praėjusia Padėtavonės Dieną pas Rakauską atvažiavo į svečius jo iraugu. Tuojaus pasirodė ant stalo bonka "mėnulių asų" ir pradėta linksmintis. Vakarop, kur buvęs, kur nebuvęs, pribuvo ir Rudis. Pradėjus temti prapuolė iš akių ir Rakauskienė. Netrukus vienas žmogus atėjęs į stūbą sakė: "Rakauskas čia geria, o jo pati su Rudžiu toilete meilinaisi". Rakauskas tuojaus pašoko ir bėgė į toileta. Rakauskienė išgirus kad kažkas ateina, sušuko: "Neikit niekas! Aš čia esu..." — "O kas kitas su tavim?" — klausia Rakauskas. — "Niekas! Aš viena", — tikrina Rakauskienė. Bet Rakauskas nieko nelaukęs atplėšia toileto duris ir ten randa savo pačią su Rudžiu. Prasideda batalija. Ištraukęs laukan savo pačią, Rakauskas puolasi prie Rudžio. Prasideda "faitas" kumščiomis. Rakauskas užveda Rudžiui juodus akinus ir tuomi viskas užsibaigia.

Iš tos sarmatos Rudis tu-rėjo apieisti Worcesterį.

Nemuno Karklas.

TAUTON, MASS.

Lietuvių apsilėidimas.

Šitas miestelis guli tarpe Bostono ir Providence'o, labai dailioj apylinkėj, prie didelių kelių. Lietuvių čia yra mažas būrelis, tarp 15 ir 20 šeimynų. Nežinia kodel daugiau lietuvių čia neapsigyvena. Dirbtuvių yra visokių ir uždarbiai nemaži, uždirbama nuo 20 iki 40 dolerių į savaitę.

Lietuviai čia gyvena be jokios organizacijos. Kada

tai buvo čia sv. Kazimiero draugystė, bet ir ta mirė. Teko girdėti, kad tos draugystės ir pinigų yra dar keletas šimtų banke. Vertėtų lietuviams susitarti ir atgaivinti tą draugystę, nors ir ant kitokių pamatų. Sarmata taip apsilėisti ir nieko neveikti. Kuomet visuose kampuose lietuvių judavėra, progresuoja, tai mums laikas buti pradėti ką nors veikti. Vyrai ir moteris, paliaukime gėrę munsainą, o imkimes už progresą! Naujas Ukininkas.

RICHFIELD SPRINGS, N. Y.

Lietuviai areštuotas už degtinės darymą.

Vietos laikraštis "The Freeman's Journal" įdėjo gana ilgą žinią apie Antaną Martina, kuris čia tapo areštuotas už darymą ir pardavinėjimą degtinės. Martinas gyvena netoli Hartwick miestelio ant farmos. Blaivybės agentai sakosi jį senai jau girdėję, kad Martinas daręs ir pardavinėjęs "munsainą", bet neturėdami tikrų prirodymų jie negalėję kratos pas jį daryti.

Tulas laikas čia ant vienos farmos buvo girtuoklių "balius", kur išgerta daug munsaino ir vienas vakarus ninkų mirė nuo tų nuodu. Valdžia pradėjo tyrinėti, iš kur toji degtinė buvo pirktą ir, matomai, susekė, kad pas Martiną. Sakoma, kad ant to "baliaus" buvę nu-pirktą penkių galionių baktutė munsaino.

Ant Martino farmos tapo padaryta krata ir atrasta net du bravorai. Konfiskuota visos įtaisos ir areštuota pats Martinas. Jis pastatytas po \$1,000 kaucijos ir bus teisiamas prisikintųjų suolu.

Yra areštuotas ir kitas žmogus, Cecil Green, kuris yra kaltinamas prisidėjimu prie augščiausio minėto žmogaus mirties. Sakoma, kad girtuokliavimas traukėsi kelias dienas, pakol penki vyrai išgėrė penkis galionus munsaino. Vieną vakarą, kada visi buvo jau gerai išsigėrę, Green nutaręs, kad jo frentas Chase (dabar jau miręs) per daug yra purvina ir kad jį reikia išmaldyti. Taigi jis paėmė jį už kojų ir išvilko laukan, kur sto-vėjo didelis čėberis su ša-lančiu vandeniu. Chase buvo vienmarškinis ir Green taip jį į tą vandenį įmurdė. Palikęs Chase'ą vandenį, Greenas sugrįžo atgal prie kitų savo draugų ir vėl pradėjo gerti, manydamas, kad Chase išlips ir ateis. Bet kada praėjo gana daug laiko ir Chase nepasirodė, Greenas nuėjo jo pažiūrėti. Chase gulėjo vandenį kaip negyvas. Greenas paėmė jį už apykaklės ir įvilko virtuvės atgal, kur numetė jį ant grindų priešais ugnį. Kada kiti girtuokliai pradėjo kalbėti, jog Chase yra sušalęs, Green paėmė puodą verdančio vandens nuo pečiaus ir apipylė jį, sakydami, "aš jį sušildysiu".

Kada ir tas nieko negelbėjo, Green paėmė savo auką ir užvilkęs laiptais augšty-n įvertė lovą, kur gulėjo kitas "burdingierius". Tas pa-būdęs ir apčiupinėjęs, kad jo lovos draugas jau šaltas, nulipo žemyn ir pranešė kitiems, kad jo lovoje gulys negyvas žmogus. Tuomet girtuokliai nutarė šaukti daktarą, kad atgaivintų lavoną. Pribuvęs daktaras patyrė kas atsitiko ir pranešė apie tai policijai. Green tuojaus buvo areštuotas už Chase'o mirtį. Paskui policija pradė-

jo tyrinėti, iš kur atsirado degtinė, ir taip buvo areštuotas lietuvis Antanas Martinas.

Tai ve, prie ko priveda munsainas.

C. R.

CHICAGO, ILL.

Bielinio prakalbos Melrose Parke.

Sausio 21 d. Melrose Parke įvyko drg. K. Bielinio, Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovo, labai įdomios prakalbos, kurių paklausyti susirinko virš šimtas žmonių.

Drg. Bielinis kalbėjo dviem atvejais: pirmiausia tema "Darbininkų klasės padėtis Lietuvoje", paskiausia — "Klaipėdos krašto padėtis".

Kalbėdamas apie darbininkų padėtį Lietuvoje, drg. Bielinis nuodugnai išdėstė svarbiausius dalykus, kurie rīšasi su darbininkų padėtimi. Svarbiausiai jis palietė darbininkų padėtį — ekonominę, kultūrinę ir politinę — prieš pasaulinį karą, kada metu, vokiečiams užėmus Lietuvą, bermontininkų ir bolševikų šeiminkavimu laikais, besitveriant ir susitvėrus nepriklausomai Lietuvai. Visuose perioduose darbininkai skurdo, kentė didžiausią vargą, buvo prispausti valdancios klasės jungo.

Antru atveju drg. Bielinis kalbėjo apie Klaipėdos kraštą. Kalbėtojas pirmiausiai smulkmeniškai apibūdino patį kraštą, jo plotą, gyventojų skaičių ir klasių santykius; papasakojo kaip Klaipėdos kraštas liko atspara vokiečių reakcijos prieš karą, apie pradžią tautinio kilimo, nesugebėjimą Lietuvos valdžios tinkamai pastatyti klausimo ir visiška jos nenustatymą.

Po to drg. Bielinis apibūdino francūzų šeiminkavimą Klaipėdos krašte, vietos valdžios nesirūpinimą gyventojų reikalais, visiška krašto sugriuvimą, kas privedė prie Klaipėdos gyventojų sukilimo.

Toliau kalbėtojas nušvietė francūzų ir lenkų šunybę Klaipėdos krašte ir ko tuo jie nori atsiekti. Pasak kalbėtojo, kaip vieni taip ir antri siekiasi ištvirtinti Klaipėdos kraštą, apsupti Lietuvą ir galutinai likviduoti Rytprūsius. Tokiu būdu francūzai galėtų sudaryti tvirtą Lenkiją, kuri būtų ramstis Francijos imperalistinės politikos prieš rusus ir vokiečius.

Bielinis tarė, jog Klaipėdos krašto gyventojams teks iškovoti savo siekius ir susidėti su Lietuva, tai darbininkų klasei atsiranda dar vienas didelis uždavinys: kovoti už tikros darbo demokratijos siekius Lietuvoje ir Klaipėdoje.

Susirinkusieji buvo labai patenkinti Bielinio prakalba. Laikė pertraukos buvo renkamos aukos Lietuvos Socialdemokratams. Surinkta 20 dol. 85c.

Rep.

AUSTRALIJA.

Pranešu visiems lietuviams, tegul nebando važiuot Australijon darbo jėskot. Darbai čia sustabdyti ir laukiam didelio streiko.

Beto ir klimatas čia neveikas. Dabar žiemos laikas, bet karšta lygiai kaip ir vasara; dienomis karščio buva nuo 80 ligi 90 laipsnių Fahrenheitto.

Griose yra pilna visokių gyvūnų, o vandenyse krokojilių, oligatorių ir ryklių. Rugšėjo 21 d. pereitų me-

tų čia buvo saulės užtemimas tarp 3 ir 4 valandų po pietų. Aiškiai buvo matyti, kaip juodas kamuolys (mėnulis) užėjo priešais saulę ir oras tuojaus atvėso. Astro-nomų buvo privažiavę iš visų kraštų tēmyt šitą apsi-reiškimą.

"Kel." skaitytojas.

BRISTOL, CONN.

Atsakymas Senam Bristoliečiui.

"Keleivio" No. 51 buvau parašęs korespondenciją apie Bristolio miestą ir lietuvių veikimą. Ogi žiūriu, "Keleivio" No. 1 š.m., kai Pilypas iš kanapių, išlindotulas Senas Bristolietis ir savo korespondencijoje kad duoda, tai duoda man vėjo, kam aš parašęs netaip kaip jis manęs apie Bristolį ir vietos lietuvių. Jis prikiša man net tokių dalykų, apie kuriuos aš savo korespondencijoje visai nebuvau minėjęs. Senas Bristolietis rašo, kad čia darbas nelengva gauti ir algos esą mažos, tik 35 iki 38c. į valandą. Tai yra melagystė. Senesni Bristolio gyventojai turi darbus su geresnėmis algomis ir gyvena savo namuose. Jeigu pats S. B. geresnio darbo ligšiol neįsigijo, tai gal yra koks tinginys? O šiuo tarpu darbą yra labai lengva gauti, nes prie dirbtuvių yra prikabinėtos kortos su reikalavimais darbininkų. Negana to, bosai eina į darbininkų namus ir siūlo darbą kaip moterims, taip ir vyrams. Moterims moka po 30 centų į valandą, o vyrų yra ka uždirba po 65c. į valandą.

Toliaus Senas Bristolietis sako, kad vietos lietuvių miega letargo miegu ir jėigu koks lietuvis iš kitur atvažiuoja, tai apsidairęs ir vėl atgal sprunka. Kiek tuo-se S. B. žodžiuose yra teisybės, skaitytojai galės suprast iš sekancio privedimo. Aš gyvenu Bristolį jau 11 metų. Man atvažiavus į Bristolį, tas miestelis turėjo tik 9,000 gyventojų, o lietuvių buvo nedaugiau kaip 10 šeimynų. O šiandien pats S. B. pripažįsta, kad miestelis turi apie 20,000 gyventojų, o lietuvių yra apie 50 šeimynų. Tai iš kur gi lietuvių skaičius butų taip greit padidėjęs, jeigu visi atvažiavusieji vėl išvažioutų? Pramonė nuolat kilant, didinasi ir miestelio gyventojų skaičius.

Ant galo Senas Bristolietis pašiepia lietuvių veikimą ir sako, kad jeigu draugystė parengia vieną kartą į 7 metus šokus, tai nėra jokis veikimas. Jeigu taip S. B. rašo, tai reiškia, kad jis vietos lietuvių veikimo nepažįsta ir pats tame veikime nedalyvauja. Tik laike vienu 1922 metų Bristolio lietuvių turėjo septynis svarbius susirinkimus, penkerius šokus ir dvejus prakalbas.

J. Zubrickas.

Svarbiausia Užduocia Kiekvienos Motinos

Jeigu ji negali žindyti savo kūdikio turi surasti maistą, kuris patiktų jam ir padarytų jį raudonu ir sveiku kūdikiu.

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

buvo išmintingai pasirinktas ir saugiai naudojamas beveik per 60 metų tikstančių motinų, kurios negalėjo žindyti savo kūdikių.

Prisiųskite šitą apgarsinimą Borden Company, New York ir gausite pilnus patarimus ir auromydas, kaip jį vartoti. Borden's kailioj visai vertul. Taigi ir puikią kūdikio karygą.

Geriausie Cigaretai

Badas ir kanibalizmas Rusijoje.

Rusija yra atsilikusi ir tamsi šalis. Didžiama žmonių nemoka nei skaityti, nei rašyti. Todėl kuomet bolševikai paėmė valdžią į savo rankas ir išvaikė bei išžudė visus inteligentus, kurie nenorėjo sutikti su jų politika, tai Rusijoje neliko prityrusių žmonių valstybei tvarkyti. Rezultatas buvo toks, kad sugriuvo pramonė ir iširo visos valstybės ūkis. 1920 metų rudenį kaimiečiai jau nebeįsėjo nei pusės savo laukų ant žiemės. Sekančiais 1921 metais Pavolgio gubernijose pasitaikė dar didelė sausa ir neužderėjo nei tas, kas buvo pasėta.

Kuomet 1921 metų vasarą Maskvoj buvo sužinota apie dar negirdėtą Rusijos istorijoje nederlių, tai liaudies komisarų taryba liepos mėnesio 1 dieną išleido dekretą, kuriuo paskelbė 13 gubernijų esančiomis bado zonoje ir pažymėjo, kad vyriausias momento uždavins—aprupinti badaujančias sritis maistu ir sėkla. Bet nubledėjusios šalies jėgų ir priemonių toli gražu neužteko kovai su ištikusia milžiniška nelaime. Jau rudenį buvo pastebėta, kad bado plotas žymiai išsiplėtė. Paaiškėjo, kad mažiau 30 milijonų žmonių neturi reikalingo gyvybei užlaikyti maisto. Pagal sovietų valdžios žinias, badas apėmė 22 gubernijas Europos Rusijos, 7 rajonus Kaukazo ir Sibiro, ir 7 gubernijas Ukrainos. Nes visur vienodai suiręs žemės ūkis. Bado sritis užėmė plotą didesnę, kaip 80 milijonų dešimtinių. Čia priskaitoma ne tik Samaras, Ufos, Saratovo, Simbirsko, Caricino, Astrachanio, Orenburgo, Čeliabinsko, Viatkos, Permio, Penzos gubernijos, ir totorių, baškirų, kirgizų, čuvašų respublikos, Volgos vokiečių sritis, bet ir Ukrainos gubernijos: Charkovo, Kremenčugo, Odesos, Ekaterinoslavo, Nikolajevsko, Stavropolio, taip pat sritys Dono, Kubanio ir daug kitų, kurios pirmiau buvo neišsemiami Rusijos duonos aruodai.

Skaicius badaujančių, sulys sovietų valdžios pranešimo, siekė 33 su puse milijono. Iš jų 28 su puse milijono kaimiečių ir 5 milijonai miestiečių. Kietą bado ranka palietė 63,000 žindomų vaikų, 4,760,000 jaunesnių 15 metų. Panašios bado katastrofos pasaulis dar nėra matęs, nes Kinų arba Indijos badas niekuomet neapimdavo daugiau 20-25 milijonų gyventojų. Vien tik Volgos ir Uralo srity badaujančių buvo daugiau 23 milijonų.

Dabartinė sovietų Rusija turi dirbamos žemės 112 milijonų dešimtinių. Maždaug trečia dalis šio ploto, tai yra apie 35,000,000 dešimtinių atsidurė bado srity, kur neliko reikalingų žemės apšėjimui sėklų. Negalima nepažymėti žemės ūkio komisariato pranešimo, kad paskutiniaisiais metais Europos Rusijoje buvo apšėjama dirbamos žemės tik trečia dalis.

1921-1922 metų žiemą Rusijos žmonės pradėjo jau mirti bado. Amerika ėmė siųsti pašalpos, bet buvo jau pervėlu. Vietomis žmonės buvo jau taip nusilpę, kad ir tos pašalpos pasiimti negalėjo. Pavyzdžiui, 1922 pavasarį Maskvos "Izviestija" rašė iš vienos bado apimtos apielinkės:

"Valsčiui buvo paskirta 400 pudų kukurūzų ir pranešta, kad jie parsivežtų juos nuo Sergilevo stoties. Bet iki šiol jie tų kukurūzų da neparsivežė, ir negali parsivežti, nes pas juos neliko jau nei vieno arklio. Valsčiaus valdyba norėjo pakinkyti prie vežimų žmones, bet nueiti penkias mylias jie buvo persilpnę. Ir taip badaujantis valsčius, kuris jau užmiršo duonos skonį ir kvapą, neteko jokios vilties parsigabenti tuos kukurūzus, ir laukia mirties."

Badas Komunistų Rusijoje pasidarė toks baisus, kad išalkę kaimiečiai pradėjo valgyti žmogieną. To neslepia nei patys komunistai. Pavyzdžiui, jų organas "Pravda" aprašė ukininko Muclino bylą Efimovkos valsčiaus teisme, kur tas žmogus tardomos prisipažinęs:

"Mano šeimos penki žmonės; duonos neturime jau nuo Velykų. Pirmiau maitinomės medžių žievėmis, valgomė arkliena, šunieną ir katiena. Musų kaime daug lavonų. Jie voliojasi gatvėse arba sukrauti kėlyse. Aš vakare paslaptoms įlindau į kėltį, paėmiau 7-nių metų vaiko lavoną, rogelėmis parvežiau namo, sukupojau į mažus gabalėlius ir išviriau. Į porą dienų mes suvalgėme visą lavoną, liko tik vieni kaulai. Musų kaime daug kas valgo žmogieną, bet tik tuom dalyku labai slepiasi. Kaime beveik visi gulį visai nusilpnėje. Dirbti nieko neįstengia. Visame kaime beliko vos 10 arklių, o pavasary dar buvo 2500 arklių. Žmogienos skonio aš nesuprantu..."

To pat valsčiaus ukininkė Čugunova tardoma papasakojo: "Aš esu našlė, turiu ketvirtą vaikų ir visos mergaitės 15, 13, 10 ir 7-nių metų. Jauniausios vardas Pelageja. Ši buvo gruodžio mėnesį labai susirgus, o man su našlaičiais nebuvo kas valgyti. Vyriausioji duktė sumanė papjauti Pelageją ir aš ją naktį, kuomet ji miegojo — papjoviau. Iš miegų ji nesipriešino ir nedaug berėkė. Vyriausioji duktė Ona ją išmėsinėjo, išėmė vidurius ir supjaustė gabalėliais."

O štai ką rašė 1922 metų pavasarį "Kommuna", Samaros gubernijos sovietų organas:

"Pugačovo apskrity, Vielikija Gluši miestely, yra verdamos žmonių galvos ir strėnų dalys, kuriomis maitinama 10 šeimynų, duodant kiekvienai po 10 svarų."

"Kitur iš kapų kasama nesenai palaidoti numirėliai ir ten pat nuo lavonų nupiaustoma mėsos."

"Slaviankos kaime, Pugačovo apskrity, kaimietė Ona

Golokova padalino trim savo vaikams ką tik numirusią 13 metų savo dukterį Elena, ir tie lavoną suvalgė. Kada išgirdę apie tai valdininkai atėjo persitikrinti, tai atrado jau tik galvą, dešinę koją ir krutinę; kitos lavono dalys buvo jau suvalgytos.

"Burulko apskrity, Andriejevo kaime, Natalija Semnikova suvalgė lavoną nesenai mirusios savo kaimynės Lukrecijos Loginos."

"To apskrity 4-tojo rajono milicijos perdėtinis savo raporte sako, jog tyrinėjant trijuose valsčiuose užėta baisiausių dalykų. Kanibalizmas (valgymas žmogienos) platinasi nepaprastu greitumu, ir tai tokiu būdu, kokį galima rast tik pas laukinius šiaurės gyventojus. Sulyg to raporto, Liubimovo kaime vienas gyventojas iškasė iš kapų nesenai palaidotą 14 metų mergaitės lavoną, sukupojau jį ir mėsą sudėjo į bakčą. Kada išgirdę apie tai valdininkai atėjo ir padarė to kaimiečio namuose kratą, jie atrado lavoną galvą suskaldytą, apsvilintą ir prirengtą virimui, tik da nespėta išvirsti."

"Raportas pildomojo valsčiaus komiteto Liubimovo kaimo sako, kad besiplatinantis kanibalizmas pereinąs visas ribas. Nakties gludumoj visur esą verdami lavonai, nes dieną bijomasi valdininkų."

"Jefimovo kaime viena kaimietė papiovė 8 metų savo dukterį ir vidurius išmetus lavoną sukupojau, ir susudė į kubilą, kaip paprastą mėsą."

"Andriejevo kaime valdininkai darydami kratą pas vieną to kaimo gyventojų, kamareje rado galvą ir šešis šonkaulius. Likusią lavono dalį buvo suvalgęs Andriej Pirogovskij."

"Kamionkos kaime, Pugačovo apskrity, Javidokija Zganova, 50 metų amžiaus moteris, su savo 18 metų duktere Agripina dar lapkričio mėnesį suvalgė trijų vaikų ir trijų moterų lavonus."

Sumėsinėtas žmogus ir šeimyna, kuri yra paskęgusi valgyti žmogieną.

Maskvoje 1922 metų vasarą buvo įtaisyta net kanibalizmo paroda. Buvo nufotografuota daugybė sumėsinėtų žmonių ir tos fotografijos išstatytos su oficialiais paaiškinimais. Porą tokių fotografijų perspausdino ir "Soviet Russia", oficialis Sovietų Rusijos Draugų organas New Yorke, 1 rugsėjo, 1922 m. Iš to laikraščio ir mes šią fotografiją čionai paduodame.

Matant tokias baisenybes, nenoroms veržiasi klausimas: Ar ilgai Rusijos liaudis kentės tokį gyvenimą?

AKYS.

Tavo akys, akys, akys
Gali padaryti:
Gal žavėti, gal kalbėti,
Gal slaptai pasakyti.

Tau nereikia švelnaus balso,
Akimis gali kalbėti,
Visų širdys tavęs klausos,
Nes tu moki pažinti.

Tavo akys, akys, akys —
Tavo sielos žiburiai.
Ar tu kalbi, ar tu tylai,
Jos vis tiek man pasakys:

Ar savo sielą kampeli
Jau paskyrėi del mangs?
Ar iš tikro tu berniuk?
Taip vilioji del sąsės...

Viesulų Deivė.

Nelaiminga Lietuva.

Nelaimingi tie namai, kuriuos valdo prasti šeiminkai, sako geri žmonės. Bet nelaiminga ir ta šalis, kurią valdo tokie šeiminkai, kaip krikščionys demokratų.

Pastaraisiais keliais metais Lietuvos žmonių padėtis, — noriu pasakyti: ekonominė ir kultūrinė, — ne tik nepagerėjo, bet vis blogynėjo ir vis dar tebeina. Ekonominio žvilgsniu — nieko gero kraštui neduota. Darbo žmonės baisiausia skursta. Gi politiniu žvilgsniu, tai jau smukta ir nusmukta — ne tik namie, bet ir visame sviete. Kas gi matė ar girdėjo, kad Lietuvos politikai bei diplomatai būtų ką nors sveiko ir kilito namie ar užsieniuose sukūrę? Niekas, — kaip mane gyvą matote! Namie tik ir dirbama, kad visokių visokių įmonėmis apšmugeliavus Lietuvos žmones. Patamsėse ir net viešai bičiulijamasi su didžiausiais Lietuvos nepriklausomybės neprieteliais — paliokais. O jau užsieniuose, — sarmatai ir šnekėti! Tarytum be galvų vaikščioti pradėjo. Lietuvos piliečių, gyvenančių Amerikoje, priverstiną registraciją paskelbė. Nesiregistruoti, tai, matai, mes, Lietuvos diplomatai, pamokysime jus! Atminkite, kada sugrįšite Lietuvon! Taip jie grąšina.

Tai tokie Lietuvos šeiminkai ekonominiu ir politiniu žvilgsniais ir juos žiūrint. Dirbėjus kultūros akimi, jie da prasciau atrodo. Kas šoks ginčytis su manim, kad šiandien Lietuva pergyvena tamsybės amžių? Kas priešins, kad šiandien Lietuvoje žydi visos Romos bažnyčios prasmės — tik inkvizicijos truksta? Kad Lietuvos mokyklos baisiausiai apleistos, o bažnyčios ir taisykos, ir naujos statomos? Kad mokytojų nėra ir jiems už darbą neapmokama, o kunigų ir jiems pinigų anaipol netrūksta?

Ar ištikrųjų taip yra? Štai, viena gimnazistė rašo man:

"Pas mus visa yra dėstoma lietuvių kalba. Anglų kalbos visai nemokina. Gerai būtų susipažinti su anglų kalba, bet kad negalima. Privatiniai mokinys gana daug kainuoja ir laiko permaža."

"Pas mus yra dėstoma, apart lietuvių kalbos, vokiečių, francūzų, lotynų ir rusų kalbos, kurias ir mokinuosi. Lietuvių kalba labai vargu mokinties, nes mažai lietuvių kalbos vadovėlių... Jau mes gavom ir vidurinių amžių istoriją, Vyperio, kuri parašyta lietuvių kalba... Musų V klasėje yra dėstoma planimetrijos II dalis, Sakenio, chemijos I dalis, Ruokio, fizikos II dalis, Krajevičio."

"Šiaip praktingo laboratorijos darbo pas mus visai nėra. Apart vadovėlių mus nieko daugiau nemokina. Gal kada nors ir parupins, tau bus, kad beveik visos tokios laboratorijos. Lietuvos inteligentija politikauja. Daug inteligentų mē, tai kad mokytojų nėra. Mes jau 1 rugsėjo pradėjome mokslą, o daug pamokų dar visai niekas nedėstė, nes nėra mokytojų. O kurie yra, pa. Čia savo laiku buvo tikrai irgi daugiau rusiškai daug rašyta, kad jis jau su tenka su jais kalbėti, negu lietuviškai."

"Vargas, kad gimnazija nuosavio buto neturi. Labai vargiai susikimšus reikia buti. Bet manoma statydinti gimnaziją. Net ir mokiniai keleto vakarėlių pelnė. Jis greičiausiai ir mirs "bedievis" išversti. Todėl jie ir auklėja jaunomėms tokiose mokyklose, kurios nevertos nei mokyklomis vadinti. Ir tose pačiose, girdi, mokytojų nėra. Kur čia kitose gimnazijose yra šio kio tokios laboratorijos. Lietuvos inteligentija politikauja. Daug inteligentų net ir šmugeliauja."

Antra: Labai įdomu, manau, išgirsti "Keleivio" skaitytos apie Dr. Šliupą mokytojų. O kurie yra, pa. Čia savo laiku buvo tikrai irgi daugiau rusiškai daug rašyta, kad jis jau su tenka su jais kalbėti, negu lietuviškai."

"Vargas, kad gimnazija nuosavio buto neturi. Labai vargiai susikimšus reikia buti. Bet manoma statydinti gimnaziją. Net ir mokiniai keleto vakarėlių pelnė. Jis greičiausiai ir mirs "bedievis" išversti. Todėl jie ir auklėja jaunomėms tokiose mokyklose, kurios nevertos nei mokyklomis vadinti. Ir tose pačiose, girdi, mokytojų nėra. Kur čia kitose gimnazijose yra šio kio tokios laboratorijos. Lietuvos inteligentija politikauja. Daug inteligentų net ir šmugeliauja."

dieviu", kaip žmonės sako.

Trečia: Apie rinkimus į Seimą. Pasirodo, kad net tam tikri "mesijošiai" (mesijai) daužėsi ir bažnyčiose siegdino žmones balsuoti už krikščionis demokratų. Tai, kur Kristaus mokslo skelbėjai nuėjo! Tikėjimas jiems tiek reikalingas, kiek ir sena rudinė. Ot, politika, tai visos jų išganymas! Vėidmainiai ir nedorėliai!

Ketvirta: Lietuvoje badas. O ten jis neturėtų būti, nes šalis maistu turtinga. Čia jau nieko daugiau negalima kaltinti, kaip tik nenaudėlių krikščionių demokratų šeiminkavimą.

Ak, kaip senai laikrodinis išmūšė valandą: laikas pradėti protauti. Darbo žmonės, ko gi laukiate?

Mes, Amerikos lietuviai, Lietuvos neužmiršime. Tai aišku ir neklaidinga. Musų tėvai, giminės ir draugai tenai. Todėl mums turi rūpėti Lietuvos labas ne biskip netais, kaip ir ten gyvenantiems. Mums turi rūpėti net daugiau. O tai todėl, kad mes daugiausia žinome, toliau matome, giliau suprantame, — vienu žodžiu, mes nuodugniau esame gyvenimo knygą įsiskaitę. Mes daugiau pasaulio matėme, mes daugiau ir gyvenimą pažįstame. Dalinkimės žinojimu su kitais. Kaip? Geriausiai — tai siuntinėkime Lietuvos laikraščius. Kiekvienas "Keleivis" skaitytojas privalo užrašyti "Keleivį" net kelioms Lietuvos piliečiams. Jis turi užrašyti savo giminėms, draugams, etc. Tai kainuotų tik keli doleriai, bet kiek naudos jie atnešų! Jeigu mes galime aukoti Lietuvos reikalams ir mūsų aukas klerikalai praužia, tai kodėl nesunaudoti tuos pinigus užrašant Lietuvos žmonėms gerus laikraščius? Juk čia tai tikrai kiltas ir naudingas darbas. Jeigu mes galėtume Lietuvos pasiųsti "Keleivį", nors 50,000 kas savaitę, tai jau galėtume ir tikrais būdais, kad kituose rinkimuose krikščionys demokratų šimo runų daugiau nematytų. Aš čia taip sakau ne todėl, kad "Keleivis" yra geriausias laikraštis, bet todėl, kad "Keleivis" yra tokiu laikraščiu, kuris padaro labai gerą ir laimingą efektą į kunigų užuiztus žmones. Ne vienas laikraštis juk tiek laisvamanių nepadarė, kaip "Keleivis". Gal tie laisvamaniai nėra pakaktinai tobulais, gal ir mokslo jiems trūksta, bet jie nėra daugiau kunigų vergais. O tai yra geriausias žingsnis jų gyvenime, — išsimušti iš kunigų žabangų. Kur jie paskui žygiuos, tai vis tik jau savo valia, savo iniciatyva. Kuo jie bus, kuo nebus, bet jau kunigų vergais jie daugiau nebus.

Margeris.

MATĖ BAIŠŲ JURIŲ MILŽINĄ.

Atėjęs New Yorkan garlais "Baltic" atvežė žinių apie nematytą iki šiol jurių milžiną. Laivo kapitonas ir pasazieriai tvirtina, kad šiaurės Atlantike buvo iškilęs viršun sutvertimas su kiaušės ausimis ir nosimi. Jo nugara plačiausioji vietoj turėjusi nemaziau kaip 9 pėdas. Ilgumo gi virš vandens jis buvo apie 12 pėdų, o kiek jo buvo po vandeniu, niekas nežino. Gamtininkai apie tokį gyvūną ligi šiol dar nėra girdėję.

Kas girdėti Lietuvoj.

(Iš Lietuvos laikraščių)

Beširdis kunigas.

Giedračiai (neutrālė juosta). Praėjusią vasarą į Giedračių miestelį buvo atvažiavęs turtingas klebonas iš Lenkijos — Savickas, apžiūrėti savo namų ir atsišaukti su gyvenančiais jame nuomėninkais. Tuojau klebonas reikalavo užsimeškėti Zardeckui už sulūžusią grintelę, kur pro stogą bėga vanduo ir švilpia vėjas. Senukas Zardeckas buvo griežtai atsisakęs kun. mokėti neturėdamas nieko. Visas jo turtas buvo vienintelis puskaulis. Bet klebonas užpuolė ant senuko Zardeckio, grumdamas išmesias iš buto ant gatvės. Senukas persigandęs dvasiškai tėvelio parduot puskaulį už 30,000 lenkiškų markių ir sumokėjo klebonui nuomą, pats likdamas be kasinio duonos, pinigų ir puskaulio. Klebonas, nepataisęs grintelės, tik pasiėmęs pinigų, vėl išvažiavo. Senukui dabar prisiėmė vėl laukti, kada atvažiuos klebonas atsiimti pinigų už butą (aplūžusią grintelę).

Kas gali prašalinti?

Lietuvos miestuose, miesteliuose, kur tik viesnėse, žiurė, sėdi pavargėlis. Ar tai vasaros šaltis, katinas, ar žiemą šaltis spingina, pavargėliui turtum vienoda. Žiema! Salta! O pavargėlis? Kokia senutė ar senukas sėdi susitraukęs palei kokią tvorą, bažnyčios, ar namo kampą, potėriauja, pamėlynas iš šalčio dreba ir pažvelgęs į jo suvargusį veidą, skverbiasi galvon mintis, kas jį verčia čia sėdėti, ar negeriau būtų valandą pasilikti ant šios krosnies, pašildyt savo senus kaulus, kurie to labai reikalingi? Bet giliau pavargėlis ir tas gailiai išmaldos prašančias akis, lyg gauti atsakymą: Jei ne pavargėlio sunkus likimas, vargas, aplėistas jo gyvenimas, kuriuo niekas nesirūpina, kas gi kitas jį verstų čia sėdėti. Nejaugi žmogus, galintis kitokią būdą pragyventi, tyčia užsidėtų sau tokią „pakutą“?

Bet, matyt, mūsų šaly esama ir tokių piliečių, kurie ir tą pragyvenimo būdą — išmaldą, norėtų nuo pavargėlių atimti ir nuvaryti nuo gatvių, kad savo šaltose, drėgnose, tamsiose landynėse niekam nematomi jie mirtų iš bado ir šalto, kad jų tu kančių nematytų sotūs piliečiai, ir kad jiems negadintų įspūdis, nelįstų į akis, nejudintų jų širdies. Panašius savo norus tokie piliečiai laikada pasipiktinę parodo kultūros priedangoje ir laikraščiuose. Iš pastarųjų tokių randame „Lietuvos“ 208 No., kur koks tai p. Kaunietis Kauno kronikoje klausia: „Ar mato tai milicija?“, kad lenca jam į akis pavargėliai, graužina, prašo išmaldos ir t.t. Ir galop p. K. pasipiktinęs pastebi, kad toki pavargėlių demonstravimą galima matyti tik demokratiniame Kaune, ir kodėl į tą dalyką neįsikiša milicija ir kuriems galams toji milicija gatvėse vaikščioja, kad neapgina p. K. nuo pavargėlių, neprasalina jų iš gatvių, kad panašius ponomams nereikėtų kėsti gėdos, jog Lietuvoj nėra kam rūpintis pavargėliais. P. K., matyt, per daug tiki į kumščios galę, kad jis gali padaryti Lietuvą laisvą, lairvingą, kur nebūtų vargo ir pavargėlių.

Nors tiesa, matyti tokius

vaizdus nemalonu: jie mums rodo, kad Lietuvoj anaipol ne visiems gera, bet prie dabartinės tvarkos nuvaryti pavargėlių nuo gatvės reikėtų tą patį, ką ir varyti į jį kapus. Nenormalus apsišaukimas, kad pavargėlis gatvėse ištiesęs ranką išmaldos prašo, bet jį nuo gatvės nuvaryti įstengs ne kumščia, bet tik tinkamas pavargėlių globos sutvarkymas! O šito pas mus dar nematyti.

Kai kuriose vietose tiesa, lyg gyvuoja kokie neva tai elgėtinai su keliais, ar keiolika pavargėlių, esančių žinioje kokio klebono, ar šiaip kokios klerikalinės įstaigos, bet tai anaipol dar nereikia pavargėlių globos klausimo išsiaiškinti. Skaicių tų elgėtinų yra tokių, kur pavargėlių gyvenimas yra visai nepakenciaamas nuo šeiminių ir šeiminių saugulės. Tokiuose elgėtinuose pavargėliai suvaržyti kaip dvasiniai, taip ir medžiaginiai; jų likimas klebonų malonėje, biokas, kad neužpykdytų.

Girdėjau vieną atsitikimą, kad iš panašaus elgėtinio vienas pavargėlis rinkimuose dar į St. Seimą, atidavęs balsą už socialdemokratų ir nesijausdamas prasižengusiu, su tuo nesitvėrė. Sužinojęs apie tai klebonas užpyko ir norėjo išmesti iš elgėtinio, tik maršalkos perkalbėjo, kad žmogus pasiėmęs per „nesusipratimą“.

Tad, pašalinti nuo gatvių pavargėlius vienintelis būdas, pavargėlių globojimą paimti į rankas valdžiai, ar savivaldybėms. Tinkama pavargėlių globa, galėtų padaryti tuos suvargusius žmones dalinai naudingais, tai pačiai visuomenei, kadangi rastųsi iš tokių pavargėlių tarpo nemaža toji, kurie galėtų dar šį tą dirbti, o tie, kurie jau visai nebegali, laimingai baigtų savo senatvę, nelįsdami į ekis ponams K.

Tuomet būtų žmoniška ir kulturinga, ir nereikėtų šauktis milicijos kovai su pavargėliais gatvėse.

S. B.

Sunki darbininkų padėtis.

Giedračiai (neutrālė juosta). Čionai, kaip ant fronto, yra sunki padėtis visiems žmonėms, o ypač darbininkams. Kur to darbininko nesukriaudžia ir neįsibudoja? Pas mus brangenybė nepaprasta. Ukininkai bijosi vežti produktų į Giedračius. Viena, kad Giedračiai uždaryti iš visų pusių sargybomis, paskui lenkų partizanai labai dažnai užpuolė šiuos šauniuosius ant Giedračių ir atiminėja nuo ukininkų produktus. Giedračių miestelis tuščias; kita kart už pinigus negalima gauti produktų nusipirkti. Giedračiuose yra vidurinioji mokykla. Ją lanko daug neturtingų tėvų vaikų. Su mielu noru mokytųsi dar daugiau, uktai negali užsimokėti už mokslą ir už knygas. Čionai ir mokytojų nepaprasta padėtis. Kita kart vedant pamokas mokykloje, žiūrėk tikėtai kulka kur nors į sieną arba į krosnį išsėga. Tokiose aplinkybėse gyvenant padėtis visų yra sunki. Sv. Ministerija mokytojų padėti pagerino visokiais nuosimais, karėivio daviniais ir t.t. Bet mokyklos sargiai netikėtai nepadidino algos, bet da keilais litais ją sumažino ir karėivio davinio visai negauna. O butas! Šešies sušikimė mažame kambare-

ly. Nejaugi sargas, gaudamas apie 60 litų mėnesiui gali pragyventi šešiese. Tai yra pasityčiojimas ir išnaudojimas žmogaus. Jeigu valdžia nesupranta darbininko padėties, tegul nežada ir nekalba visai apie darbininkų padėtimą. Pagalios darbininkai vis labiau ir labiau įsitikina, kad iš malonės buržuazijos nėra ko gero tikėtis. Butų labai prastų, kad vietos labiau susipratusių darbininkų įkurtų darbininkų profesinę sąjungą ir suvienytomis įjėgomis kovotų su išnaudojais.

Vilniškis.

Mokytojų konferencija.

Utena. 26 d. lapkričio pradedamosios mokyklos bute įvyko visos apskritys mokytojų konferencija. Į konferenciją atsilankė daugumas mokytojų, nes pakvietimuose buvo paminėta, kad bus skaitomi referatai (referatai mokytojai gan įdomiajai). Ir tiesa, referatų mokytojai buvo parengę, bet instruktorius pradėjo skaityti mokyklos išakymus ir užstėję ligi pačiam vakarui ir, tuo būdu, mokytojai kantrybės neturėjo išsikirstyti, nes kitiems reikėjo arkliais parvažiuoti apie 30 kil. ir daugiau. Konferencijos veda instruktorius, bet taip, kad besvarstant koki nors klausimą, išsėina į asmeniškus pasikalbėjimus ir tik po kiek laiko vėl grįžta prie temos.

Konferencijų protokolai nėra šio, tai jei kas ir buna nutarta — pasilieka be pasekmių.

Instruktorius mokyklų reikalais mažai rūpinasi, nes, rodos, eina Ukio Banko Utenos skyriaus direktoriaus pareigas. Daugumas mokytojų nepriklauso jokio sąjungai. Yra „Mokytojų katalikų sąjunga“, bet kadangi ji nieko neveikia, tai prie jos neprisideda, o prie „Mokytojų Profesinės Sąjungos“ dėtis bijosi instruktoriaus, nes jis, sužinojęs mokytojų pažiūras, stengiasi visokiais būdais persekioti. Bet visgi į tai nereikėtų kreipti dėmesį ir mokytojai privalėtų susiorganizuoti, kaip kitose apskrityse ir veikti išvien, nes vienybė galybė.

Tas pats.

Seimo lubos nugriuvo.

Šiomis dienomis tuščioj Seimo posėdžių salėje ties socialdemokratų, darbininkų kuopų ir darbo federacijos nukrito lubų tinkas, ir keletą kedžių sudaužė.

NEKROLOCAS.

A. A. MARIJONA VEREINIENE.

Sausio 22 d. mirė Marijona Vereinė, sukausk 55 metų amžiaus. Vėdė paliko savo vyriausius 4 vaikus ir 2 dukteris, taipgi seserį Petronėlę, Mikailionienę, Lietuvoje, antrą seserį Oną Buffadienę, Chicagoje ir broį Juozą Jasių, So. Bostone. Sesuo Ona Buffadienė iš Chicagoje jauniausia našlaitė Marytė savo globon.

Taipgi taria savo pagarbos žodį darbininkui P. J. Akunevičiui už jo grąžinimą patarnavimą palydima vėliorės į kapus.

Sesuo Ona Ambrazienė-Buffadienė, 6411 So. Justine st., Chicago, Ill.

A. A. DOMINIKAS SEMENAVIČIUS.

Persikėlęs su šiuo pasauliu sausio 17 d. 1923 m. apie 3 val. ryto, sukausk 40 metų amžiaus. Eavo ne tik į Kauno rėdybos, Mažiečių apskr., Zemačių Kalvarijų par., Jėzauškio kaimo, Palikto Lietuvoj, keturias seseris: Ursulę, Agotą, Agnėšką, Elžbietą ir broį Juozą. Laidotuvas įvyko sausio 20 d., iš namų 2220—137 st., Indiana Harbor, Ind. Palaidotas laukiose kapinėse. Išdėkta, mielas draugas, tegul tau buna lengva šios salies žemė!

L. D. S.

Platesnių žinių klauskit šio adresu: Nazimieras Budzius, 2220—137 st., Indiana Harbor, Ind.

KELEIVIS

Svarbus Pranešimas.

Mūsų Bankas siuntė Lietuvon savo atstovą, kad ant vietos patirtų naujai susidariusias Lietuvoje ekonomines sąlygas, aktyvaizdoje įvedimo naujų pinigų ir kad sudarytų reikalingų ryšių taip pačioje Lietuvoje, taip ir okupuotose Lietuvos dalyse.

Mūsų atstovui sugrįžus, mes turime daug ką naujo pranešti mūsų klientams ir rėmėjams.

Įvedus Lietuvoje savus pinigus, paremtus auksu, visas ekonominis krašto gyvenimas atsiskaitys persimainė ir pabrango. Pats pragyvenimas, sulėgus jį su tuo, kas buvo, kuomet Lietuvoje vartojosi vokiečių markę, pabrango, vidutiniškai imant, 3 kartus: visi ukio produktai dabar yra įkainuojami aukso vertybe, panašiai kaip ir Amerikoje. Iš pradžių toks perversmas įneša į ekonominį krašto gyvenimą kiek ir nepatogumų, užtai jis nustato kainas, sureguliuoja prekybą ir pamonę, sudaro ir darbininkams tinkamesnes uždarbių sąlygas. Aktyvaizdoje tų naujų aplinkybių Lietuvos žmonės reikalauja iš Amerikos pašalpos daugiau, negu pirma.

Mūsų Bankui, kaip grynai Lietuvos institucijai, rūpi, kad Amerikos lietuvių santykiai su Lietuva būtų rimti ir pastovūs. Todėl ir mūsų atstovus Lietuvoje turėjo aiškias instrukcijas sudaryti kuorimčiausių ryšių taip su Lietuvos Banku, kuris leidžia Lietuvoje pinigus, taip ir su Lietuvos Finansų Ministerija, — tas ir padaryta: nuo dabar Baltic States Bankas yra Lietuvos Banko ir Lietuvos Finansų Ministerijos Korespondentas Amerikoje. Ir Lietuvos Bankas ir Finansų Ministerija laiko savo depozitus Baltic States Banke.

Lietuvos Pinigai.

Lietuvos pinigai yra paremti auksu, — jų vienetas yra litas, lygus 0.159462 gramų tyro auksio. Kiekvienas Lietuvos Banko leidžiamas litas yra garantuotas auksu, kuris yra laikomas Finansų Ministerijoje, Lietuvos Banke ir užsienių bankuose. Palaikymas litų jų pilnoje vertybėje priklauso nuo krašto prekybos ir nuo to, kiek Amerikos lietuvių persiunčia pinigų Lietuvon. Juo daugiau Lietuva gaus iš Amerikos dolerių, tuo tvirtesni ir pastovesni Lietuvoje bus litai, tuo geriau bus sutvarkytas Lietuvos ekonominis gyvenimas. Lietuvos pinigų klausimas yra taip gerai ir tvirtai patatytas, kad nesimato jokio pavojaus, kad jie galėtų pulti.

Litų kupiūros yra išleistos šitokio didumo: 1 centas, 2 centai, 5c., 10c., 20c., 50c., 1 litas, 2 litai, 5 litai, 10 litų, 50 litų ir 100 litų. Vienas litas turi 100 centų. Baltic States Banke galima nusipirkti Lietuvos litų (cash).

Perlaidos Lietuvoje Mokamos Tikslai Litais.

Kadangi Lietuva turi garantuoti savo pinigus auksu (ir svetima aukšta valiuta, k. d. dolariais, anglų svarais sterlingu ir t.p.), tad svetimi pinigai nėra Lietuvoje vartojami. Visi dolariai, taip cash, taip ir čekiai, turi būti sumokami į Lietuvos Banką ir Finansų Ministeriją. Visos perlaidos išmokamos yra tikslai Litais. Jei kam reikalinga yra būtinai dolariais gauti pinigų, tai tokiame atsitikime Lietuvos bankai, po išmokėjimo perlaidos litais, perka už juos dolarius ant biržos ir išduoda pinigus priėmėjui. Už tokią tranzakciją bankai ima savo komisią, kuris priklauso nuo to, kiek prisieina mokėti biržoje už dolarius.

Mes nepatariame siųsti perlaidų dolariais, nes pinigų priėmėjai kartais gali turėti daug vargo, iki tokių perlaidos gaus. Tuo tarpu litais išduodamos perlaidos yra greitai ir pilnai išmokamos netik bankuose, bet ir visuose Lietuvos pa-

“KELEIVIO” KALENDORIUS JAU GATAVAS.

“KELEIVIO” SKAITYTOJAMS TIK 25 CENTAI

PAVEIKSLĖLIS IŠ “KELEIVIO” KALENDORIAUS.

“KELEIVIO” KALENDORIUS 1923 METAMS jau gatavas. Jame telpa daugybė puikių eil., juokų, moliškų straipsnių ir informacijų. Beto, Kalendaris yra puikiai iliustruotas, jame telpa karikatūros ir paveikslai žymiausių Lietuvos veikėjų. Jo kaina yra 50c., bet “Keleivio” skaitytojams tik 25c. Pinigus galima siųsti stamponu arba galima ir kvoterį laiška išt. Adresuoti:

“KELEIVIS”

255 BROADWAY. SO. BOSTON, MASS.

Baltic States Bank Ryšiai Lietuvoje.

Suo kurtu B. S. Bankas turi tvirtus ir rimtus ryšius su senkančiomis Lietuvos finansinėmis įstaigomis, kaip jų Korespondentas Amerikoje:

1.—Lietuvos Finansų Ministerija.

kurių žinioje yra Taupomųjų Kasų Valdyba, turinti savo skyrius kiekviename pašte Lietuvoje.

2.—Lietuvos Bankas, kurio

žinioje pereina Lietuvos Valsčių Iždinės. Tai yra didžiausias Lietuvos Bankas su kapitalu 12 milijonų litų, arba \$1,200,000.00.

3.—Lietuvos Kreditų Bankas,

su skyriais Panevėžyje ir šiaurinėse.

4.—Lietuvos Prekybos ir

Pramonės Bankas su skyriais šiuose miestuose: Abeliai, Anykščiai, Alytus, Biržai, Joniškis, Kybartai, Kedainiai, Klaipėda, Liepāja, Linkuva, Mariampolė, Mažeikiai, Panevėžys, Rokiškis, Švėkšna, Šiauliai, Telšiai, Tauragė, Utena ir Umergė.

5.—Latvijas Tautas Bankas

Rygoje, visoms perlaidoms Latvijoje.

6.—Savitarpių Draugijų Ban-

kas, Vilniuje, visoms perlaidoms ir lenkų užimtają Lietuvos dalį.

7.—Deutsche Bank, Berline,

visoms perlaidoms Vokietijon.

Kadangi Baltic States Bankas

turi tiesioginius ryšius su Lietuvos Finansų Ministerija ir su Lietuvos Banku ir kadangi tos įstaigos laiko savo depozitus Baltic States Banke, todėl mes galime dėti ir duodame geriausį kursą perlaidoms į Lietuvą: ypatingai pigių kursų pervedame Lietuvon stambias sumas taip prekybai, taip jau indėliams ir Valstybės Iždinės, Pasto Taupomąsias Kasas, Lietuvos bankus. Mūsų kursas yra daug pigesnis už didžiausių Amerikos firmų užaminį (wholesale) kursą ir mūsų patarnavimas yra daug geresnis ir greitesnis, nes mūsų ryšiai su Lietuva yra pirmos eilios.

Aktyvaizdoje to, kas viršutį

pasakyta, mes pastebime, kad ekonominio perversmo metu Lietuvos žmonės reikalauja iš Amerikos lietuvių didesės paramos. Jei reikalinga būtų kokių paaiškinimų ar instrukcijų, — rasysite, — mums bus malonu atsakyti į kiekvieną paaiškinimą.

BALTIC STATES BANK

294 Eighth Avenue, New York, N. Y.

Pajieskau sesers Onos Laurinavičiūtės, paeina iš Kauno rėdybos, Umergės apskr., Lidojų parapijos, Babilio kaimo. Meldžiu atsišaukti arba kas apie ją žino, malonėkite pranešti šiuo adresu:

Kazimier Lovrinovics, R. F. D. Box 115, Watertown, Conn.

A. K. Jucius, pajieskau pažįstamų

merginų arba draugų nuo mano krašto, Kauno rėdybos, Raseinių apskr., Kelmės parapijos, Beržininkų kaimo. Aš labai myliu ir su pažįstamomis susirašyti. Meldžiu atsišaukti.

K. Jucius, 562 Greenwich st., New York City, N. Y.

Pajieskau brolio Stasio Stasio Bary-

šausko, Vilniaus rėdybos, Vilkiniškių parapijos, Spinginiškių kaimo. Malones pats atsišaukti arba kas apie jį žino, meldžiu pranešti šiuo adresu: Felonija Baryšauskiūtė, 225 River st., Haverhill, Mass.

A. J. Juozas Bobilius, pajieskau

daują Jonę Mekio. Kelt mėnesiai atsišaukti iš Kauno rėdybos, Šv. Paulio ir Chicago, Ill. Meldžiu atsišaukti prisiglaudamas savo adresu, arba kas jį žino, praneškite, turiu svarbų reikalą. (6) Joseph Bobilius, 625 E. 4th st., Saint Paul, Minn.

Pajieskau Miko Andzeluko, angli-

kai jis rašosi Mike Angelow. Iš Lietuvos paeina Susniškių kaimo, Kalvėnų parapijos, Survalių rėdybos. Jei kas apie jį žino, meldžiu pranešti arba pats atsišaukia šiuo adresu: Wm. Ignatavicz, 625 E. 4th st., Saint Paul, Minn.

Pajieskau Miko Andzeluko, angli-

kai jis rašosi Mike Angelow. Iš Lietuvos paeina Susniškių kaimo, Kalvėnų parapijos, Survalių rėdybos. Jei kas apie jį žino, meldžiu pranešti arba pats atsišaukia šiuo adresu: Wm. Ignatavicz, 625 E. 4th st., Saint Paul, Minn.

Betham Coal Co.

Helens Run, W. Va.

APSIVEDIMAI.

Pajieskau apsigėdinti merginos nuo 18 iki 25 metų, be skirtumo pažiūrų ir tikėjimo. Aš esu vaikas 27 metų. Kuri sutiktų apsigėdinti, meldžiu rašyti laiškus žemiau paduotu adresu. Aš esu jureivis (U. S. Navy) ir geras amatininkas. Dabar esu U. S. Naval akademijoje, bet jau tuojau išėsiu iš tarnystės ir dirbsiu liuosai. Taigi būtų geistina, kad gėdėliau apsigėdinti su mergina, o paskui apsigėdinti.

P. O. Box 143, W. Lynn, Mass.

Pajieskau apsigėdinti merginos

arba našlės, be skirtumo tautos ir tikybės, nuo 22 iki 25 metų. Aš esu vaikas 29 metų, laisvas, nevartoju svaiginančių gėrimų, nei tabako. Myliu skaitymą ir rašymą. Meldžiu su pirmu laišku prisikisti ir paveikslą, atsakymą duosiu kiekvienai.

P. M. Phillets, Box 85, Collinsville, Ill.

Pajieskau apsigėdinti merginos

arba našlės, nesenesnės kaip 25 metų ir nejaunesnės 25 metų, be skirtumo tikėjimo, kad ir su vienu kikiu. Bile būtų gera gyvenimui. Aš esu vaikas 38 metų, turtingas, tai būtų gerai, kad ir moteris būtų paturinti. Su pirmu laišku prisikisti paveikslą, kuri ant pareikalavimo sugrąžinsiu. Geo. Smith, M. S. Mines, Bienfalte, Sask. Canada.

Pajieskau apsigėdinti lietuviškos

merginos. Aš esu 28 metų, vidutinio ūgio. Lietuviškas, myliuotis rimtą šeimynišką gyvenimą, atsišaukti ir savo paveikslą prisikisti, atsakymą duosiu kiekvienai.

W. K., 339—21st st., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau apsigėdinti lietuviškos

merginos, nuo 20 iki 27 metų, mylinčios gerą gyvenimą. Aš esu 28 metų, nerukus ir negeriu degtinės, sveikas ant visko, turiu gerą darbą, uždirbu gerai. Malonėkite atsišaukti, patesins žinias suteiksiu laisvais.

Paul Logis, 12392 Mackay st., Detroit, Mich.

Pajieskau gyvenimui draugės,

merginos arba moters, nuo 20 iki 40 metų, be skirtumo tikėjimo ir gražumo, kad tik molėtų mane mylėti. Aš esu 36 metų vaikas. Atsišaukite šiuo adresu: J. Dalus, Wallace, Ida.

Pajieskau apsigėdinti merginos

arba našlės, nesenesnės kaip 35 metų ir nejaunesnės kaip 25 metų. Kuri tikrai nori apsigėdinti, meldžiu rašyti ant žemiau paduoto antrašo. Su pirmu laišku meldžiu prisikisti paveikslą, kuri ant pareikalavimo sugrąžinsiu. Wm. Ignatavicz, Bethlehem Coal Co., Helens Run, W. Va.

Pajieskau apsigėdinti merginos

arba našlės, kad ir su vienu vaiku, bet ne senesnės kaip 30 metų. Aš esu vaikas 34 metų amžiaus. Meldžiu atsišaukti blaivios, be skirtumo tikėjimo. Aš svaiginančių gėrimų nevartoju, turiu gerą darbą, uždirbu nuo 250 dol. į mėnesį. Myliuotis gerą šeimynišką gyvenimą, nepareikštiu prozos, prisiglaudamas su pirmu laišku paveikslą, kuri ant pareikalavimo sugrąžinsiu, o be paveikslu neduosiu atsakymo. P. D. S., 7155 Mackay ave., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI.

Pajieskau moters arba merginos prie namų pridaufimo. Mokėstis 20 dolerių ant mėnesio, valgis ir guolis. Greitai atsišaukit šiuo adresu: (5) W. Zukauskas, 1606 So. Water st., Philadelphia, Pa.

REIKALINGAS BEKERIS,

kuris moka dirbt keitus ir pajus; atsišaukti tuojau šiuo adresu: (5) Matyska & Visotki, 23 Bellevue ave., Brooklyn, Mass.

REIKALINGI AGENTAI

Gabus vyrai ir moteris visose lietuviškos kolonijose. Galima dirbti visą laiką arba vakarais. Darbas laisvalais.

M. I. DUMSHA & CO., 5013 Melrose st., Philadelphia, Pa.

BAYONNE, N. J.

Pas mane gali kas savaitę gauti “Keleivio” pavieniais numeriais ir kitus laikraščius; taipgi visokių knygų. Užrašau visus geresnius lietuvių laikraščius. (—) JONAS KAVOLIUS, 49 E. 21st st., Bayonne, N. J.

Sveikatos Kampelis.

SVEIKAI UŽLAIKYK SAVO PROTA.

Kuomet tavo draugas ar pažįstamas išsinais iš proto, girdime iš visų pusių kalbant: "Kaip baisu, geriau numirti!" Ir tą žmonės sakė per simptomeis. Bet laikai persimainė. Net ir pikti žmonės, kurie visiemis pasakoja, jog pasaulis vis aršyn ir aršyn eina, negali užginti to didelio progreso, kurį sveikata padarė ypatingai per paskutinius 50 metų.

Beprotystė yra sveikatos dalykas, kaip ir drovia. Šiandien dienomis beprotystė ne tokia slaptybė, kokia kadaise buvo. Šiandien nevertėtų mums kalbėti apie beprotystę kaip beprotystę, bet kaip proto ligą. Proto liga sergantį žmogus būna atiduotas į ligonbutį, kur jį prižiūri gydytojas ir išlaikoma slaugė — ir tik su mažu išėjimu proto ligoniai būna išgydyti. New Yorko valstijos beprotystės namai su uždarais kambariais ir staisiais žakietais yra praeities dalykas, ir jų vietose turime moderniskus ligonbutius. Beveik ketvirta dalis proto liga sergančių New Yorko valstijos ligonbutuose būna išgydyti ir kita ketvirta dalis užtektinai pasveiksta, taip kad gali sugrįžti į savo namus.

Proto liga ne tragedija. Kartais išgydoma. Daug kartų būna nukreipiama. Yra suvirš 40,000 proto liga sergančių New Yorko valstijos ligonbutuose. Daugelis jų būtu būvę išgydyti, jeigu tik laiku būtų pradėta juos gydyti. Mes šiaandien turime tokias progas gydyti proto ligas, kokias niekuomet neturėjome.

New Yorko valstijos ligonbutai įvairiuose miestuose turi protines klinikas, kur žmonės gali už dyką kreiptis ir su pasitikėjimu gali gauti patarimų nuo gerai žinomo gydytojo. Tos klinikos yra ne tik tiems, kurie proto liga serga, bet ir tiems, kurie yra labai nerviški ir negali tinkamai atlikti savo darbą ir kuriems gyvenimas nelinksmas. Žmonės dabar nesibijo eiti į protines klinikas. Suaužytas protas neatsiranda už sulaužytą koją ir reikalauja kuogreičiausio gydymo. Pereitais metais suvirš 14,000 žmonių lankė klinikas.

Mums nereikia apieisti protinę masineriją. Kuomet ji reikalauja pertaisymo, reikia tuojau eiti pas tą, kuris gerai žino kaip pataisyti, tai yra pas specialistą, Homer Folks.

KAIP KUDIKIS MIEGA?

Oras, maistas ir miegas yra svarbiausi dalykai kudičio gyvenime. Motinos turi krepiti atydą į miego svarbumą savo kudičio sveikatai. Normališkas kudiškas, geroj sveikatoj, natūraliai sutvarko savo miego programą, bet jau su ne-normališkoms aplinkybėms motinos turi žinoti ką daryti, ir prižiūrėti, kad kudiškiai užtektinai miegotų.

Per pirmas dvi savaites savo gyvenimo kudiškas miega beveik visą laiką. Pabunda tik valgyti. Per antrą mėnesį sveikas kudiškas turi miegoti apie dvidešimt valandų į parą. Po antram mėnesiui vis mažiau ir mažiau, pakol kudiškas sulaukia vienu metų. Tuomet jis miega tik tryliką arba penkioliką valandų į parą.

Po dviejų metų kudiškas reikalauja ne daugiau kaip dešimt valandų miego. Ir

motinos turi butinai užmigdyti kudiškį nors valandą per dieną. Mažai vaikų tarn dviejų ir dvylikos metų tinkamai auga be dešimties valandų miego. Gali apsieiti su mažiau, bet motinos prieidmė prižiūrėti, kad kudiškas miegotų nors dešimt valandų kasnakt.

Papratimas užima pirmą vietą kudičio gyvenime. Netik savo naudai kudiškas kasdien turi miegoti paskirtu laiku, bet ir motinai patogiai. Motina turi prižiūrėti, kad kudiškio miegas nebūtų pertrauktas. Papratismas prikelia kudiškį, kuomet sveičiai ateina į namus, padaro jį piktą ir nekantrų. Jeigu reikalinga pakelti miegantį kudiškį, tai ta galima padaryti tik tuomet, kai kudiškas jau yra išmiegojęs apie 45 minutes arba valandą. Pirmą valandą miego yra giliausia.

Jeigu kudiškas nemiega, tai gal tam yra svarbi priežastis. Žinoma, kai kurie kudiškiai geriaus miega už kitus. Bet dėl nemiegėjimo persitikrink, kokia yra priežastis. Gal dainavimas užmigdytu kudiškį? Nevisi kudiškiai mėgsta muziką, kartais bile kokis triukšmas piktina kaikiuriuos kudiškus. Svarbu žinoti, jog kuomet kudiškio jausmai išsiplėtoja, kad paskiausias yra girdėjimo jausmas. Matymas pirmas, palytėjimo jausmas antras, ragavimas trečias, uostymas ketvirtas ir girdėjimas paskutinis.

Reikia žinoti, jog šviesus kambarius negeriausia vieta miegoti. Jeigu kudiškis užmiega tokiam kambarielyje, tai tik nuo prapratimo. Visi kudiškiai geriausia miega tamsiam kambarielyje. Kudiškas turi teisę liuosai miegoti, bet varžantį drapanų, gerai išvedintame kambarielyje. Tylumas irgi svarbu.

Daugelis motinų nežino, jog nerviški vaikai greičiau užmiega kuomet motinos ranka padėta ant lovelės ar kuomet supa vygę. Tas kudiškis suramina.

Daugelis motinų nežino, jog kartais kudiškiai negali miegoti, jeigu kambarielyje randasi koks kvapas. Nestiprus kvapas ne visuomet prikelia kudiškį, bet daugelis vaikų miegas būna neramus, kuomet kambarielyje jaučiamas aštrus kvapas. Net ir saldus kvapėjimas kartais privertia kudiškį vemti, ypatingai jeigu pilvas nedrutas.

Kita nemiegėjimo priežastis yra alkis. Neprivalę miegoti kudiškiai nemiegos. Val svarbu prižiūrėti valgio reguliškumą, bet galima per dieną duoti biskutį pieno. Nereikia pratinti kudiškio bile kada penėti. Jeigu kudiškis parodo norą visuomet valgyti, reikėtų nunešti jį pas gydytoją.

Perdaug įkaitintas kambarius blogas ne tik kudiškams, bet ir augusiems. Šviežias oras ir užtektinai jo yra svarbus dalykas ne tik kudiškio sveikatai, bet ir tėvų. Neduokite kudiškio jokių vaistų be gydytojo įsakymo.

Yra blogas papratismas leisti kudiškį miegoti su suaugusiais. Yra gana bloga dviem suaugusioms upatom miegoti vienoje lovoje, bet kudiškui, ypatingai kuomet nedrutas, miegoti toj pačioj lovoj su suaugusiu yra pavojinga.

Daugelis moterų mano, jog kuo mažesnis kudiškas, tuo mažiau miegojimo vietos reikalauja. Ir tokiu būdu mažesni turi mažesnę miegojimo vietą. Yra klai-

da, nes šviežias oras butinai reikalingas augančiam kudiškui. F.L.I.S.

PIRMOJI PAGELBA NE-LAIMINGOSE ATSI-TIKIMUOSE.

(Tasa)

Klišės.

Klišės yra vartojamos sustabdymui judinimosi toje vietoje, kur kaulas yra sugadintas. Todelei jos turi būti padarytos iš stiprios medžiagos. Pirmosios pagalbos klišės privalo būti padirbamos iš tokios medžiagos, kurią galima įgyti ant jų pėdų. Tam tikslui galima vartoti medžio kavalėlius, galą šuotkočio, kavalėlių lentos, balaną, dragą, kavalką stiprios odos, lietsargio, bėkės, zvakės, ritinį audinio su medžio galu iš lauko pusės ir tam panašius daiktus. Prie sužeistos kijos galima vartoti kaip klišę antrąją koją, pririšant prie pirmosios.

Prie uždėjimo klišių reikia patęmyti kelis persėgėjimus. Apart to, kad jie privalo būti užtektinai nelankūs, kad neleistų judintis toje vietoje, kur kaulas yra perlauztas, reikia, kad jie būtų užtektinai ilgi sulaukymui judinimosi per arčiauįjį narį, per ką galėtų judintis ir perlauztas kaulas; apart to klišės turi būti tokio pat pločio, kaip ir sąnarys, ant kurio jos bus vartojamos, nes kitaip užrašais pasiekdamas iš šonų sužeista sąnari, gali pastumti iš vietos perlauztą kaulą. Idant apsisaugoti nuo sutinimo pavojaus, taipgi kad palengvinti ligoninui ir neleistu nusibružyti odai, viduriniai klišių šonai išsikiša minkšta medžiaga; atsakančiausia tam yra audklas. Apart to, dar yra vartojama arba bovelna, zolė, skudurai, nuobrukos, pakulos ir t.t. Jeigu klišės nėra minkšta ištiesios, tai sąnari, del kurio jos yra vartojamos, reikia labai atidžiai saugoti, nes sąnariui sutinus gali sustoti kraujo cirkuliacija, iš ko seka visiška sąnario mirtis.

Kraujo veržtuvai.

Ypatingai chirurgiškai kraujo veržtuvai arba tornikvetai yra vartojami sustabdymui kraujo tekėjimo iš arterijų. Kiekvienas iš jų turi juosčiuokę aprišimui apie sąnari, paduškaitę, kuri užsideda ant arterijos ir dviejų tam tikrų spaustuvų, kurie spauddami į paduškaitę sustabdo kraujo tekėjimą. Del paprasto veržtuvo, kuris tarp žmonių yra tankiausiai vartojamas, vietoje juosčiuokės galima vartoti nosinę skepečiuokę, o į vietą spaustuvų galima paimti apskritus lygius akmenukus, vietoje gi paduškaitę galima vartoti korką arba jam panašią medžiagą. Akmenukai ir t.t. turi būti įvynioti į audinį, kad jie perdaug nespautų ir nepažeistų odos. Sustabdymui kraujo tekėjimo juos reikia uždėti ant arterijos augščiauo žaidzos ir skepečiuokę stipriai aprišti. Tarpe dviejų užrašalų įsideda lazdiukę, kuri yra laikoma, pakol kraujas nustos tekėjęs. Jeigu yra reikalinga, vartojama dar vienas užrašalas pririšimui galų lazdiukės, kad ji negalėtų atsilenkti. Vianas bendažo sluogsnis yra reikalinga užtiesimui kaipo diržas, jeigu daugiau negalima gauti. Apsauginiui nuo sužeidimo tuomi, galus lazdiukės reikia užlenkti į šoną nuo kuno. Šitas yra plačiau aprašyta ant galvini "Kraujapludis". Vidurinė dviračio rato šėnis yra labai atsakanti kraujo veržtuvui. Jos galai

yra vartojami kaip paduškaitė.

Apart pavojingo sužeidimo raumenų ir odos vartojant kraujo veržtuvus, yra dar vienas baisesnis pavojus surištas su jų vartojimu. Tai yra perstiprus suveržimas, nuo ko nustoja kraujo cirkuliacija ir atskirtam nuo širdies sąnariui grėsia mirtis. Jeigu tas veržtuvas buvo laikomas ant sužeistos vietos apie valandą laiko, reikia jį kuogreičiausiai atliuosuoti by tik kraujo tekėjimas jau yra sustabdytas. Bet visai jį nereikia nuimti, nes gali vėl prasimušti kraujas ir vėl reikėtų suveržti. Kada reikia vartoti kraujo veržtuvus, butinai reikia kuogreičiausiai pasirupinti daktarą, nes, jeigu prisieitu kraujo veržtuvą palaikyti ant vietos apie tris-keturias valandas, atskirtai kuno daliai grėsia neišvengiama mirtis.

Apart tornikvetų sustabdymui kraujo tekėjimo yra vartojama dar kitokios prietaisos. Tam tikslui gali būti vartojamas be jokios paduškaitės diržas. Taipgi dar gali būti rekomenduojami speciališki tamprūs bndažai ir petnešos. Bet kiek galint reikia rupintis įgyti tornikvetą, nes jis yra atsakančiausias, kadangi jis spaudžia tik ant arterijos, tuogi tarpu kiti veržtuvai spaudžia iš visų pusių ir tokiu būdu visiškai sustabdo kraujo cirkuliaciją. Jeigu yra vartojamas cirkuliariškasis veržtuvas, jį ant žaidos negalima laikyti ilgiau kaip valandą laiko. (Bus daugiau).

ISSIRASYKITE 1923 METAMS

"TRIMITA"

"TRIMITAS" yra nepartinis savaitinis laikraštis, Saulių Sąjungos leidinys. Jame gyvenamieji visu tikru Lietuvos piliečiai bendriškai reikalauja išplacius savaitės įvykių aprašus "Trimita" skaitytojas, kita įprastu neskaitydamas, gali pakenkama apsipatinti su Lietuvos gyvenimo ir pasaulinės politikos svarbiais įvykiais. "Trimitas" drastiškai kovoją prieš visokius Lietuvos išgamas, išnaudotojus ir nepriklausomybės priešius.

"TRIMITA" dedama šiaip graži apysakymėliai, istorinių įvykių ir įvykių žmonių gyvenimo aprašymai, straipsniai, eilių, retų atsitikimų ir mokslinių išradimų paimejimai, plačiai rasoma apie sportą ir t.t.

"TRIMITAS" rasomas lengva ir mažamokslams lengvai suprantama kalba. Ypač patoguomeni "Trimitas" steigėjas buti tikru draugu ir patarėju jos organizacijoms, Tėvynės gyvime, visuomeniniam ir kultūriniam darbui.

"TRIMITAS" eina kas savaitę 32 puslapių knygėliams. Jo kaina Lietuvoje — metams 1 litas 50 centų; pusmetiui 80 centų; trims mėnesiams 2 litai 25 centai, atskiras numeris 20 centų. Amerikoje: metams 1 dol. 50 centų, pusmetiui 80 centų. Atskiras numeris 5 centai.

Amerikos Lietuvis! UŽSISAKYK "TRIMITA" sau Amerikoje ir savo giminėms bei pažįstamiems Lietuvoje!

Amerikoje "Trimita" galima užsakyti: 1. per L. Saulių Atstovą, vnt. A. Zemaitis, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill. 2. per Fr. Norvydą, 28 Park Row (Room 816), New York City. 3. L. Saulių Rėmėjų Būklį Valdyboje ten, kur jos yra sąsi-lare.

"TRIMITO" Redakcijos ir Administracijos adresas: KAUNAS, Laisvės Alėja N. 26 LITH.

FARMOS.

FARMA ANT PARDAVIMO. 45 akrų žemė, yra dalis ariamos, o kita dalis dalios girios. Geros trinkelės ir visos reikalingos masinos. Pūkios sodas su 54 vaisingais medžiais. Iš gyvulių yra pora arklių, 5 karvės, 100 vištų. Priešais pardavimo ukės mirė mano pat. Žemė gera, apiešinė daili, 12 maišių nuo Scrantono. Norėdami nusipirkti ukę už pigią kainą atsiskaukite šiuo adresu: (5) Fr. Stuygs, 1672 Rohne ave., Scranton, Pa.

FARMA PARSIDUODA.

5 1/2 akro geros žemės, 2 akrali tuoda aviečių, 1 akralis raudonų aviečių, 70 vėsnų nuo 5-6 metų vyndų duoda, 20 jautų obelių, 10 slėvių, 1 arklys, 1 karvė, bursy višči, 6 rūmų nauja staba, garų pūmu, elektros svisia, telefonas, prie pat stoties; didelė mokykla prieina prie pat stobos, 5 keliai ir stryktaris, gora vieta del bėgimo. Už 14 vietų galiu gaut didelę farmą. Priešais pardavimo — senatvė ir neturiu familjos. Toji vieta verta daugiau \$4,000, parduodam už \$3,800; įnešti reikišas \$2,400, likusius po \$100 į metus. Klauskite šiuo adresu: EYA PALATIS, 2 Corner, Eucalire, Mich.

KAM RUPIMUS LIETUVOS TĖVYNĖS GYVIMUI REIKALAI KAM BRANGI MŪS TĖVY BROLIAI, SEVERU LAISVĖS GYVĖJA LIETUVOS KARIUMENĖ, tas tegul sau ir savo giminėms Lietuvoje atsiakla 1923 metams savaitinį laikraštį

"KARYS"

"KARYS" raso ne tik Lietuvos kariūmenės reikalais, bet duoda žinių iš visos Lietuvos ir iš užsienio.

"KARYS" spausdina bendrai lavinamųjų raštų, kurie svarbi skaityti visiems besisveičiantiems.

"KARYS" randasi Lietuvos kariūmenės paveiklu, raginti įvairių apy-kau, eilių, jukų ir t.t.

"KARYS" vienintelis Lietuvoje laikraštis, kuris rūpinasi jaunime — kuno lavinimu ir paduoda daug SPORTO žinių iš Lietuvos ir užsienio. Sporto skyrių "Karys" veda sportininkai-specialistai.

"KARYS" savo metiniams prenumeratoriams duoda dovaną prieda

"KARIŲ KALENDORIUS" 1923 M. "Karių Kalendarijus" bus paduota daug specialią žinių.

"KARI" redaguoja kapitonas Raseckas, buvęs Steigiamoji Seimo narys.

"KARIO" kaina metams 2 doleriai, pusei metų — 1 dol. 50c.

Adresas: "KARIO" Redakcija, Laisvės Alėja 12 Nr., KAUNAS, LITHUANIA.

Amerikone! Pats uisidaryk ir savo giminėms Lietuvoje užsakyk mās Tėvynės gyveną laikraštį "KARI"! Padarysi ir sau ir kitiems naudą!!!

LIETUVIŲ GARAGE.

Parduodame visokius automobilius, jų dalis ir reikmenis (supplies). Iš-randavojame automobilius del pasi-vaziavimo; ir užlaikome ekspertų, mekaniką del sutaisyti masinų. (7)

PETRAS JAKIMAVIČIUS, 541 East Broadway, South Boston, Mass. Telefonas: So. Boston 51370.

Tel.: Market 6234 ir Market 4526
DAKTARAS
F. MATULAITIS
LIETUVIŲ GYDYTOJAS
Pirma ligonius sekantimis valandomis:
Nuo 1-3 po pietų;
Nuo 7-8 vakare.
8709 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

Tel.: Richmond 1410
Dr. David W. Rosen
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai ir Rusiškai.
GYDO CHRONISKAS IR SLAPTAS LIGAS.
VALANDOS:
Nuo 8 iki 10 ryto.
Nuo 2 iki 3 diena.
Nuo 7 iki 8 vakare.
321 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

ADVOKATAS
H. G. McDOWELL
VEDA VISOKIAS BYLAS VI-SUOSE TEISIUOSE. RODA DUODA VISIEMS DYKAI.
KREIPKITES PPATISKAI ARBA LAISKU.
H. G. McDOWELL
80 WALL ST., Room 617, NEW YORK, N. Y.

Telefonas 5112-W.
Dr. A. Gorman-Gumauskas
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 10-12 dieni;
nuo 2-5 po pietų;
nuo 6-8 vakare;
Nedėliomis nuo 10-12 dieni.
705 N. Main st. kamp. Broad st. MONTELELO, MASS.

\$7.50 DOVANŲ \$7.50

\$7.50 DOVANŲ \$7.50

\$17.50 Vertės Knygų Parduodam už \$10.00

ŽIUREK SAVO SVEIKATOS: SKAITYK DAKTARISKAS KNYGAS!

Štai knyga "Lyties Mokslas", kurioje knyga, kas tik reikia vyru ir moterų apie savo lytį žinoti, aiškiai aprašyta ir pavesk-lais brodyta. Pusi. 418, pav. 102, formatus 6x9 colius, apdaryta, dolerius. Iše. Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienių ir jeigu ne bus užganditas pasakius, sugrąžink bentu ir pinigų, o mes uimam sugrąžintu pinigus. Negalite prapūlyti vieną centą. Mes esame rimai.

ŽIUREK, KAD TAVO GYVENIMAS BUTŲ SMAGUS: SKAITYK KNYGAS, KURIOS PATIERIA SMAGUMS: O TAI REIKIA GERĄ SVEIKATĄ.

"Medis ir Dailė" — knyga, kurio juo daugiau žinai, juo labiau skaitai nori. Pusi. 207, pav. 19, formatus 6x9 col., apdaryta, kainavo \$12, dabar leidiam už \$10. "Lyties Mokslas" — knyga, kurioje knyga, kas tik reikia vyru ir moterų apie savo lytį žinoti, aiškiai aprašyta ir pavesk-lais brodyta. Pusi. 418, pav. 102, formatus 6x9 colius, apdaryta, dolerius. Iše. Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienių ir jeigu ne bus užganditas pasakius, sugrąžink bentu ir pinigų, o mes uimam sugrąžintu pinigus. Negalite prapūlyti vieną centą. Mes esame rimai.

AL. MARGERIS, 2021 St. Paul Avenue Chicago, Ill.

\$7.50 DOVANŲ \$7.50

\$7.50 DOVANŲ \$7.50

Knygos Naudingiausios, o Kainos Zemiausios

Pakirpti plankai ir pleiskanos nėra ma-toni kombinacija. Tos nesvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvieno plankus.

Ruffles

yra mirtina prieš pleiskanas. Tik kelis kartus panaudojęs jus iš galvos visiškai pranyks pleiskanos. Paklūkymai sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plankų, naudokit **Ruffles**.

Kaina 65 centai apibokose, arba už 75 centus prisijunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Lietuviškai - Lenkiška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų žemoms kainoms, tai visada ateikite ant 101 Salem st. kur rasite visokių naminių vaistų, skakų nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skandėjimo, nuo užsienėjusio reumatizmo, nuo nusilpėjimo striunų, kraujo valinimui, nuo uždeimo plaučių, nuo kosulio ir kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slap-tinųjų ligų ir geriausias patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Diegiu iš Lietuvos ir įvairių skakų ir žolių. Mes jums patarnausime kuogreičiausiai, pasaukiame geriausias daktarus per telefoną udyk. Todel jeigu norite gaut gerus vaistus ir suždyti pinigus, tad ateikite į **APTEKĄ** po numeriu

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Lietuviškos Knygos

Del išplatiamo šiu naudingų knygų, mes pridėsimė dovanas:

1. Daktaras Kišienis, aiškūs pamokinimai ir receptai. 167 pusl., audio apdaru \$1.00
2. Hygiena arba mokslas apie sveikatą. 132 pusl. .30
3. Lyties Mokslas, labai svarbi ir didžiausia daktariska knyga lietuvių kalboje, su daugeliu paveiksliu, 412 pusl., audio apdaru \$6.00
4. Patarimai Moterims ir Merginoms apie lyties dalykus, su daugeliu paveiksliu, 256 pusl., audio apdaru \$2.00
5. Patarimai Vyrams, apie lyties dalykus, kaip nuo lytiškų ligų apsisaugoti ir pasigdyti. 233 pusl., audio apdaru \$2.75
6. Lietuviškos Atvirutės, 2 pundeles: 1 Klaipe-dos miesto vaizdeliai, antras Lietuvos vaizdeliai, viso 24 atviručių gražiai padirbtų .50

5 knygos ir atvirutės išsena \$12.65, imant visas kartu, leidžiu už \$10.00, ir pridėdu dovaną gerą brivą arba fonteinę rašomoj plunksną vertę \$2.50. Naudokitės šiaja proga, kuri tik per 30 dienų bus išpildoma. Reikalaujame agentu, nardavioiti knygas ir kftokius daiktus. Adre-suokite: **JUOZAS F. BUDRIK** Chicago, Ill. 3343 So. Halsted Street.

Nuga-Tone

PADARA TIRŠTĄ, BAUDOMĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikinta Sveikata ir Spekas; ture-damas neisiką mintį ir nusilpėta kūną; pasibodis imant vaistus del padidinta veikimo ir vaistus avagin-čius, bandyk Nuga-Tone ir persitikr kaip greitai laiku jau-sei visi mūs žmonės! Devyns iš dešimties visu žmonų ligų, tokiu kaip blyras anetitas, negromulavimas viduriu, mažai ir išputimai, silpėjimas širdies, tulies, anetitas, kankinami reu-matizmas, skausmai galvos, reumatizmas ir paruožtu per garinamus Gydytojus. Yra jė ypatinai maistiniai ir Geležis ir Fosforas-makus del kraujo ir Nervų.

Nuga-Tone padidina gyvybės jėgumą, patiprina grobų teip, jog je tušinase reguliaritai. Atgavim inkstus, švira laukia dancio kvezo ar sveikito liežuviu! Nuga-Tone duos jums stebulinga apetita, glaus grumulavima, tvirtus nervus ir kmeta patiprinta miega. Nuga-Tone sustiprina kraujo ir sapertis cirkulavimo jo, pridauo raudo-mo vaidu ir žibama aliešiai! Nuga-Tone padara tvirtus, rustus vyrus ir sveikesnes ir puikesnes moteres. Nuga-Tone netiprina savyj jokiū medamu ar daroma nauju vaistu. Sudėti je yra parasišiam pundelet. Yra apviki cukrum, pirmo stonj ir vartuoti galima be jokio neranankumo. Bandyk juos. Rekomenduoti visiems sava pretešm.

MUSU ABSOLUTUSKA GVARANCIJA: Proti Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) doleris už bankute. Kožna bankute talpna devynis dešimtis (90) pilulu, arba vieno mėnesio gydymo. Galite pirkti ties bankute, arba tolius mėnesiu gydymo už penkis (\$5.00) dolerius. Iše Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienių ir jeigu ne bus užganditas pasakius, sugrąžink bentu ir pinigų, o mes uimam sugrąžintu pinigus. Negalite prapūlyti vieną centą. Mes esame rimai.

PRISIRUK SAVĄ PASTELAVIMO ANT TUO KUPONA.

National Laboratory, L. 2-2-2 1013 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerhaimi: Iddu čionis \$..... ir medžiui prisistai man..... bankut Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas.....

Vietinės Žinios

Kun. Urbonavičius pabugo diskusijų.

Pereitą pėtyčią Lietuvių Salėje buvo diskusijos, tikriausiai sakant, debatai temoje: "Ar turi žmogus dušią?" Buvo pakviesti du kunigai: katalikų Urbonavičius ir metodistų Geniotis. Pastarasis pribuvo, o kun. Urbonavičius nepasirodė. Matyt, pabugo vyras, kad negalės prirodyti, jog žmogus turi tokią dušią, kaip kunigai aiškina.

Zmonių buvo pilna salė. Debatų tvarka buvo tokia: Pirmu kartu kalbėjo negatyvas (prieš dušią) 20 minučių ir afirmatyvas (už dušią) 20 minučių.

Antru kartu negatyvas 30 minučių ir afirmatyvas 30 minučių.

Trečiu kartu abudu po 10 minučių.

Negatyvę pusę laikė Michelsonas, o afirmatyvę kun. Geniotis. Debatų buvo nelygus, nes Geniotis jaunas kunigas ir silpnai savo pusę reprezentavo. Jis tvirtino, kad žmogus turis dušią, bet visi jo argumentai buvo apversti augstyn kojom. Jis buvo pastatytas į tokia poziciją, kad turėjo pripažinti, jog ir klemsas turi dušią, o paskui vėl išėjo, kad ir žmogus nevisuomet ją turi.

Debatai tęsėsi dvi valandas ir smulkiai juos aprašyti reikėtų daug vietos, todėl paduosiu čia tiksliai klausimus, kurie buvo kunigui Geniočiui pastatyti, ir jo atsakymus į tuos klausimus.

1. Klausimas: Ar gali būti gyvybė be medžiagos? Jei taip, tai kur ir kaip ji apsi-reiškia?

2. Ar gali but dvasia be kūno? Jei taip, tai kur ir kaip ji apsi-reiškia?

3. Jei protas yra dušia, tai kaip tada su bepročiu—ar jis turi dušią, ar ne?

4. Jei gyvybė yra dušia, tai kaip tuomet su kitais gyvūnais? Pav., ar klemsas turi dušią, ar ne?

5. Ar dušia gimsta kartu su žmogumi, ar gyvena pirma jo? Jei taip, tai kiek dušis turi motina, pakol jos vaikai nėra gimę?

6. Jei mano dušia buvo man negimus, tai ar ji buvo mano, ar ne?

7. Jei prieš mano gimimą ji nebuvo mano, tai kaip ji galės but mano po mano mirties, kuomet manęs jau nebus?

8. Jei dušia buvo mano ir man negimus, tai kaip ilgai ji manęs laukė? Ar ji yra amžina kaip ir pats Dievas, ar buvo vėliaus sutverta? Jei taip, tai kada, kur ir kaip?

9. Pirmą klausimą kun. Geniotis davė labai neaiškų atsakymą.

1. Antrą klausimą jis atsakė, kad dvasia gali but kūno, bet kur ir kokiuo būdu, neišaiškino.

2. Trečią klausimą jis pasakė, kad kuomet žmogus iš-eina iš proto, tai jo dvasia ji apleidžia ir keliauja pas "dangiską tėvą".

3. Apie ketvirtą klausimą kun. Geniotis ilgokai galvojo ir ant galo pasakė: "Jes, klemsas turi dušią".

4. Šeštą klausimą kunigas atsakė, kad dušia gimsta iš kudio tėvo ir motinos, taip kaip ir pats kudio. Reikia, pakol žmogus negimęs, jo dušios nėra. Žmogui mirus, kartu su juo einanti ir dušia į kapus. "Dušia yra žmogaus inteligentiškumas", pasakė kun. Geniotis.

5. Afirmatyvas tuomet daro išvadas: klemsas, kuris ne-turi proto, turi dušią, o žmogus proto netekęs pasi-liko be dušios; o jei su dak-taro pagalba jam pasiseka

vėliaus pasveikti, tai paskui jis jau ir protingas budamas neturi dušios.

Toliaus, jei dušia yra inteligentiškumas, tai ji gali buti tik pas inteligentišką žmogų. O kuomet žmogus tamsus, nemoka nei skaityti, nei rašyti, tai toks dušios jau neturi. Jei tai tiesa, tai didžiulia parapijonų ir vi-sos dvasios yra be dušiu.

Publika turėjo daug gar-daus juoko.

Ten buvęs.

"Birutės Kanklių" Choro koncertas puikiai pavyko.

"Birutės Kanklių" Choro koncertas, kuris įvyko praėjusiojo subotų, Lietuvių Svetainėje, nusisekė gana gerai. Publikos buvo apsiei-ri programos išpildytas puikiai. Ypač gerai pasižymėjo dainininkai Simon Gorimica ir Jonas Butėnas. Kiti pro-grame dalyvavusieji irgi verti pagirimo.

Pereitos subatos vakarą ant Cambridge'aus tilto plėšikai užpuolė merginą, kuri grįžo iš darbo namo, ir atėmė iš jos visos savaitės al-gą.

Ant Sheafe streeto polici-ja suėmė aną vakarą italą Telulo, kuris turėjo per-siuta veidą ir nukasta no-si. Jis visas buvo kruvinas. Pas jį kišeniuje rasta užtai-sytas revolveris. Policija spėja, kad jis priguli prie kokios vagių šaikos ir susi-mušė su jais del grobio.

Lynne tapo areštuota mo-teris. Gavuette vardu, užtai kad išėjo iš namų ir užrak-tino duris, palikdama savo vaiką lauke.

IDOMIOS PRAKALBOS MONTELOJ.

Michelonas išprosyjo Petrikienę.

Pereitą nedidelį Draugijų Sarysio prakalbą. Buvo pakviesti visu keturiu srovų kalbėtojai. Žmonių prisirinko pilna salė. Bet atidares vakarą pirminin-kas paaiškino, kad kunigas atsiskakės dalyvauti su kitu srovų kalbėtojais, o "San-daros" redaktorius nei at-sakymo nedavęs. Pribuvo tiktai "Keleivio" redaktori-us Michelonas iš Bostono ir Petrikienė iš New Yorko. Pastaroji atvykusi Bimbos vieton. Paaškinęs, jog Sa-rysis busias grynai baparty-vis ir ateityje kviesias visu srovų kalbėtojus, pirminin-kas pakvietė pirmuoju kal-bėti "Keleivio" redaktorių.

Kalbėtojas pasveikino naują Draugijų Sarysį ir pradėjo aiškinti, kaip ge-riausia šelpiti Lietuvą (nes tuo tikslu ir prakalbą buvo surengtos). Suglaudus, jo kalbos turinys buvo toks: Lietuvai dabar valdo kleri-kalai, tie viduramžių dva-sios apaštalai. Budami iš-prigimties reakcininkais, jie yra priešingi visokiai pa-žangai. Jie persekioja kitu šitikinimų žmones, meta iš-mokyklų pažangesniusius mokytuosius, įvedė priversti-nai tikybos mokymą, palaiko žmonėse prietarus ir daro viską, kad užtikrintus sau il-gą viešpatavimą. Nors šalis baisiai biedna, nuolatos šaukiasi iš Amerikos aukų, tačiau iš valstybės izdo mi-lionai skiriamų kunigų al-goms. Taigi, ar susipratęs darbininkas gali tokią val-diją remti? Žinoma, kad ne.

Mes negalime aukauti savo centų kunigų algoms, nega-lime remti juodosios armi-jos. Mes turime kovoti su-krivinus nagus. Bet kodel jie jo pirma neisbraukė?

Iskarsčias Petrikienę pradėjo ir kiliotis ant pa-rindų. Tie, girdi, "smalavi-sinai" kad ir kalba apie dar-bininkus, ale žinokit, drau-mokyklą. Remdami šitas ga-li ir draugės, kad pas juos yra "vėlinas po skura". Ru-tarnausime Lietuvai. Be to, šioj esąs badas, geležinke-liai suirė, tas viskas tiesa, ale užtai tenai puiki tvarka esanti. O pažiūrėkit Vokie-tijon, kur socialdemokratai valdo. Seidemanas ir Noste-koje reikia stiprinti savo fr-ontą. Juk gyvenimas jau aiš-kiai parodė, kad savitar-pinės peštynės skaldo musų spēkas ir daro baisiai daug e-są didžiausį darbininkų klesai. Pakriko LSS, žlugo jos p-lai, tai ar toks galis but dar-ir kitas turtas; subirėjo LDLD, ir sugriuvo LMPs. Nuostoliai didžiausi, o nau-los jokios. Komunistai, skaldydami musų organiza-cijas, tikėjosi komunizma įvykinti. Bet neįvykino jo nei Amerikoje, nei kitur. Ru-sijoj bandė vykinti, ir tai nepasisekė. Pasekmės buvo tokios, kad žmogus žmogų tenai valgo, kanibalizmas išsivystė. Tai didžiausia ne-laimė darbininkams, nes jie daugiausia kencia. Žinoma, negalima sakyti, kad komu-nistai tyčia norėjo tokią ka-tastrofą užtraukti. Jie turė-jo labai gerų norų, bet tie norai Rusijos sąlygose buvo neįvykinami. Kad sukurus tobulą valstybės tvarką, rei-kia tobulų žmonių, patyru-sių valdininkų. O Rusija — šalis tamsi ir atsilikusi nuo vakarų Europos ant kokio šimtmečio: didesnė pusė žmonių da skaityt tenai ne-moka. Kaip galima norėti, kad tokie žmonės galėtų su-tvarkyt suirusi valstybės aparatą? Žinoma, klaidų mes visi padarome ir išveng-ti jų negalima. Bet užtai pa-mačius savo klaidas reikia jos taisyti, o ne laikytis jų. Mes padarėm didelę klaidą sukeldami savo tarpe berei-kalingų peštynių ir suardy-dami savo organizacijas; užtaigi dabar bandykime tas klaidas pataisyti.

Tai šitokia buvo prasmė Michelono kalbos. Jis kvie-tė darbininkus vienybėn, nes tik vienybėje musų ga-lybė.

Išėina Petrikienė ir, dan-tis skaudus, kumščias su-gniaužus, pradeda šaukti, kad ji esanti BOLSEVIKE. Aš, girdi, BOLSEVIKĖ, ir mes visi BOLSEVIKAI, esame priešingi visai Lietu-vai ir visai jos buržuazijai. Mes visai nesidžiaugiam iš Klaipėdos laimėjimo, nes mes matom, kad po Klaipė-dos atsisaukimo pasirašo daktarai ir bankieriai, o nei-vieno bolševiko. D-ras Gai-galaitis esąs ir šioks ir toks ir da kitoks; jis prieš kaizė-ri "tursinešis", o dabar po Klaipėdos atsisaukimo pasi-rašęs. Tai kas iš tos Klaipė-dos? Well, didelis laimėji-mas. Bet aš jums sakau, kad jeigu francuzai ar angliai atsiųs kelis laivus, tai tenai neliks nei Klaipėdos, nei buržuazijos, nei nieko. Tai matot, draugai ir draugės! O ponas Michelonas čia kviečia mus vienybėn. Jis sako, kad reikia kovoti su klerikalais. O aš jums pasakysiu, kad tagp klerikalų ir socialdemokratų nėra joki-o skirtumo. Klerikalai, liaudi-ninkai ir ponai socialdemo-kratai — visi yra lygus. So-cialdemokratai dirba val-džioje, sėdi buržuazijos tei-smuose ir rašo mirties dekret-us Lietuvos darbininkams. Čia Michelonas iš vietos klausia: o kaip jie vadina-si? Ogi Janulaitis, Paknys ir kiti. (Michelonas pasteb-ė: Janulaitis yra išbrauk-tas iš socialdemokratų par-tijos, o Paknys senai jau ne-benarys.) Taip, išbrauktas, orispaizista Petrikienė. Ak, teisybė, draugai, kad iš-brauktas, ale jie išbraukė tik dabar, kada pamatė jo kruvinus nagus. Bet kodel jie jo pirma neisbraukė?

Iskarsčias Petrikienę pradėjo ir kiliotis ant pa-rindų. Tie, girdi, "smalavi-sinai" kad ir kalba apie dar-bininkus, ale žinokit, drau-mokyklą. Remdami šitas ga-li ir draugės, kad pas juos yra "vėlinas po skura". Ru-tarnausime Lietuvai. Be to, šioj esąs badas, geležinke-liai suirė, tas viskas tiesa, ale užtai tenai puiki tvarka esanti. O pažiūrėkit Vokie-tijon, kur socialdemokratai valdo. Seidemanas ir Noste-koje reikia stiprinti savo fr-ontą. Juk gyvenimas jau aiš-kiai parodė, kad savitar-pinės peštynės skaldo musų spēkas ir daro baisiai daug e-są didžiausį darbininkų klesai. Pakriko LSS, žlugo jos p-lai, tai ar toks galis but dar-ir kitas turtas; subirėjo LDLD, ir sugriuvo LMPs. Nuostoliai didžiausi, o nau-los jokios. Komunistai, skaldydami musų organiza-cijas, tikėjosi komunizma įvykinti. Bet neįvykino jo nei Amerikoje, nei kitur. Ru-sijoj bandė vykinti, ir tai nepasisekė. Pasekmės buvo tokios, kad žmogus žmogų tenai valgo, kanibalizmas išsivystė. Tai didžiausia ne-laimė darbininkams, nes jie daugiausia kencia. Žinoma, negalima sakyti, kad komu-nistai tyčia norėjo tokią ka-tastrofą užtraukti. Jie turė-jo labai gerų norų, bet tie norai Rusijos sąlygose buvo neįvykinami. Kad sukurus tobulą valstybės tvarką, rei-kia tobulų žmonių, patyru-sių valdininkų. O Rusija — šalis tamsi ir atsilikusi nuo vakarų Europos ant kokio šimtmečio: didesnė pusė žmonių da skaityt tenai ne-moka. Kaip galima norėti, kad tokie žmonės galėtų su-tvarkyt suirusi valstybės aparatą? Žinoma, klaidų mes visi padarome ir išveng-ti jų negalima. Bet užtai pa-mačius savo klaidas reikia jos taisyti, o ne laikytis jų. Mes padarėm didelę klaidą sukeldami savo tarpe berei-kalingų peštynių ir suardy-dami savo organizacijas; užtaigi dabar bandykime tas klaidas pataisyti.

Tai šitokia buvo prasmė Michelono kalbos. Jis kvie-tė darbininkus vienybėn, nes tik vienybėje musų ga-lybė.

Išėina Petrikienė ir, dan-tis skaudus, kumščias su-gniaužus, pradeda šaukti, kad ji esanti BOLSEVIKE. Aš, girdi, BOLSEVIKĖ, ir mes visi BOLSEVIKAI, esame priešingi visai Lietu-vai ir visai jos buržuazijai. Mes visai nesidžiaugiam iš Klaipėdos laimėjimo, nes mes matom, kad po Klaipė-dos atsisaukimo pasirašo daktarai ir bankieriai, o nei-vieno bolševiko. D-ras Gai-galaitis esąs ir šioks ir toks ir da kitoks; jis prieš kaizė-ri "tursinešis", o dabar po Klaipėdos atsisaukimo pasi-rašęs. Tai kas iš tos Klaipė-dos? Well, didelis laimėji-mas. Bet aš jums sakau, kad jeigu francuzai ar angliai atsiųs kelis laivus, tai tenai neliks nei Klaipėdos, nei buržuazijos, nei nieko. Tai matot, draugai ir draugės! O ponas Michelonas čia kviečia mus vienybėn. Jis sako, kad reikia kovoti su klerikalais. O aš jums pasakysiu, kad tagp klerikalų ir socialdemokratų nėra joki-o skirtumo. Klerikalai, liaudi-ninkai ir ponai socialdemo-kratai — visi yra lygus. So-cialdemokratai dirba val-džioje, sėdi buržuazijos tei-smuose ir rašo mirties dekret-us Lietuvos darbininkams. Čia Michelonas iš vietos klausia: o kaip jie vadina-si? Ogi Janulaitis, Paknys ir kiti. (Michelonas pasteb-ė: Janulaitis yra išbrauk-tas iš socialdemokratų par-tijos, o Paknys senai jau ne-benarys.) Taip, išbrauktas, orispaizista Petrikienė. Ak, teisybė, draugai, kad iš-brauktas, ale jie išbraukė tik dabar, kada pamatė jo kruvinus nagus. Bet kodel jie jo pirma neisbraukė?

Užbaigus jai bolševikišką savo kalbą, pirmininkas da-vė abiem kalbėtojams po 10 minučių laiko atsakyti ant vienas kito užmetimų. Ir čia Petrikienė žuvo, 10 mi-nučių laiko Michelonas ją taip sudirbo, kad net man, ne bolševikui, buvo jos gai-la.

Klausant tos smarkios moterės kalbos, sako Mi-chelonas, ir girdint jos pa-baigą, man prisiminė Se-vente parašytas "Don Kišo-tas". Don Kišotas, sako, tai buvo toks juokingas asmuo, kuris visas apsišarvavęs ve-dė karę su vėjo malūnais, su kuriais, žinoma, jam ka-miauti nebuvo jokio reikalo. Taip, girdi, ir Petrikienė daro: ji visą laiką čia vaju-vojo su socialdemokratais, o ant galo pareiškė, kad ko-voti su jais nesą jokio reika-lo, nes jų visai nesą.

Šitai pajukęs bolševi-škos logika, "Keleivio" re-daktorius pradėjo mušti jos argumentus. Girdi, socialis-tai Petrikienė negerai, nes Seidemanas turis šuni ir gy-venas kaip kapitalistas. Na, o kaip su Lloyd Brossu, ku-ris yra milionierius ir skai-rtomas komunistų dievačiu? Ko tada verti komunistai, kurie eina su milionierium?

Arba ko verti Rusijos bolševikai, kurių vadas Čičerinas nuvažiavęs Genujos konfe-rencijon ne pas proletarus apsištoje, bet su Italijos ka-dralium pietus valgė? Rusi-jos darbininkai miršta ba-duk, kas iš kapu ir valgo nu-mirėlius, o komisaras Čiče-rinas cilindrium užsidėjęs, frakui apsisvilęs, šilkinėm pirštinaim užsimovęs tuo tarpu puotauja su aristokratais prie šampano! Ir durdamas pirštu Petrikienėi akis Michelonas reikalau-ja: Pasakyk tamsta, ar jusų Lloyd Bross ir Čičerinas gy-vena taip kaip proletarai? Petrikienė sėdi kaip ant adatu ir jos veidas mainosi lygiai taip, kaip bolševiku taktika: tai raudonas, tai baltas, tai vėl raudonas, tai vėl baltas.

Toliaus Michelonas mo-kina ją: Jei tamsta eini kal-bėt, tai nors truputį pasimo-kyk, kad žmonių neklaidin-tum ir pati save ant pajuo-kos nestatytum. Pavyzdžiui, tamsta čia tvirtinai, kad so-

cialdemokratai Janulaitis ir smarkus komunistas ir "re-volucionierius". Jisai vedė didžiausią kovą prieš socia-listų vadą Seratį, kaipo "so-cialpatriotą". O dabar jis juodašimčius organizuoja. Cazare Rossini, Leondra Arfinat, Alceste D'Ambris ir kiti fašistų vadai, tai vis komunistai, tai vis tamstos partijos žmonės, sako kal-bėtojas, darydamas gestą i Petrikienės pusę. Tai ką gi dabar tamsta pasakysi?

Petrikienė atsistojus ban-dė teisinti savuosius, bet jai labai nesisekė. Ji jau nerė-kavo taip smarkiai, kaip pirmoj savo kalboj, bet kal-bėjo labai nervingu balsu ir nieko nepasakius atsprasė publikos, kad jai reikia jau važiuot namo.

Montelliečiai dabar kal-ba, kad Petrikienė tokios pirties kaip gyva turbūt da-nebuvo turėjus.

Petrikienė nenusėdi. Ga-tava po stalų palįsti.

Toliaus Michelonas aiš-kina:

Šita moteris jums čia sa-kė, kad socialdemokratai eina su buržuazija, nes "Tė-vynės Balsas". buržujų or-ganas, pasakęs syki savo skaitytojams, kad kas noris, tas galis balsuoti už social-demokratų. Bet nelabai se-nai kun. Kemėsis "Darbi-ninke" išgyvė komunistus ir ju vadą Kapsuką. Taigi, iš-eidama iš savo logikos, Pe-trikienė turi taip pat pripa-žinti, kad komunistai eina su klerikalais, nes ir juos kunigas giria.

Nepatinka jai ir tas, sako kalbėtojas, kad "Keleivis" idėjo Slezevičienės atsisau-kimą. Slezevičienė atvažia-vu rinkti aukų našlaičių prieglaudai. Lietuvoje yra daug tokių nelaimingų vai-ku, kurių tėvai karo metu žuvo, ir jei jais niekas nesi-rupins, jie turės mirti badu. Jei Petrikienėi tų našlaičių likimas nerupi, tai jos daly-kas, bet "Keleiviui" rupi, ir todėl jis išspausdino prane-šimą apie p. Slezevičienės misiją. Gali but, kad p. S-nė apsisistojė hotelyje, bet ar bolševiku atstovas Litvino-vas, kada atvažiuoja Londo-nan ar Stokholman, ne ho-telyje apsisistoję? Ar jis eina pas proletarus nakvoti?

Petrikienė darosi labai nerami, tartum sėdynė butų labai įkaitus.

O "Keleivio" redaktorius da daugiau žartų jį žeria. Girdi, ji čia tikrino, kad Ru-sijoj tvarka labai gera ir ša-lis pilnai jau pribrendusi prie komunizmo. O tuo tar-pu Leninas sako, kad šalis baisiai suirusi, kad apie ko-munizmo vykinimą da ne-gali but kalbos ir todėl rei-čia gražinti privatinę nuo-savybę. Taigi pasirodo, kad šita bolševikė nežino da nei to, ką vyriausis bolševiku archirejus skelbia.

Ji čia smarkiai šukavo apie Seidemaną, sako kal-bėtojas. Su Seidemanu, gir-di, ir aš pats nesutinku, bet visi reikia pasakyti, kad Seidemanas da nėra toks at-žargireivis, kokiais pradėjo viršti komunistų vadai. Pa-inkime Italija. Visi girdėjo, kad tenai išgalėjo baisi juodašimčių organizacija, fašistais vadinama. Val-džio slapta remiami, šitie chuliganai drasko Italijos darbininkų organizacijas, degina jų namus, naikina laikraščių spaustuves ir žu-do vadus. O ar žinot, kas tuos juodašimčius suorga-nizavo? Ogi KOMUNISTŲ VADAS MUSSOLINI. Tai tamstos plauko žmogus, sa-ko Michelonas vėl durda-mas pirštu i Petrikienę. Pe-trikienė paška ir vėl atsisė-da. Pasidare jau neramu ir salėj. Kai kurie komunistai jau nenusėdi.

Bet palaukit, palaukit, sako kalbėtojas, čia da ne-viskas. Umberto Pasela, bu-vęs didžiausias italų kairia-sparnis, vadinamas, labai arti-mas Petrikienės giminė, da-bar yra fašistų partijos sek-retorius. Trečias komunis-tų lyderis, Michaelo Bian-chi, yra vyriausis fašistų generolas užpuolimuose ant miestu, kur darbininkai bu-vo paėmę i savo rankas val-džia. Ketvirtas žymus tu-juodašimčių vadas yra Terzzani. Tai taip pat

smarkus komunistas ir "re-volucionierius". Jisai vedė didžiausią kovą prieš socia-listų vadą Seratį, kaipo "so-cialpatriotą". O dabar jis juodašimčius organizuoja. Cazare Rossini, Leondra Arfinat, Alceste D'Ambris ir kiti fašistų vadai, tai vis komunistai, tai vis tamstos partijos žmonės, sako kal-bėtojas, darydamas gestą i Petrikienės pusę. Tai ką gi dabar tamsta pasakysi?

Petrikienė atsistojus ban-dė teisinti savuosius, bet jai labai nesisekė. Ji jau nerė-kavo taip smarkiai, kaip pirmoj savo kalboj, bet kal-bėjo labai nervingu balsu ir nieko nepasakius atsprasė publikos, kad jai reikia jau važiuot namo.

Montelliečiai dabar kal-ba, kad Petrikienė tokios pirties kaip gyva turbūt da-nebuvo turėjus.

Petrikienė nenusėdi. Ga-tava po stalų palįsti.

Toliaus Michelonas aiš-kina:

Šita moteris jums čia sa-kė, kad socialdemokratai eina su buržuazija, nes "Tė-vynės Balsas". buržujų or-ganas, pasakęs syki savo skaitytojams, kad kas noris, tas galis balsuoti už social-demokratų. Bet nelabai se-nai kun. Kemėsis "Darbi-ninke" išgyvė komunistus ir ju vadą Kapsuką. Taigi, iš-eidama iš savo logikos, Pe-trikienė turi taip pat pripa-žinti, kad komunistai eina su klerikalais, nes ir juos kunigas giria.

Nepatinka jai ir tas, sako kalbėtojas, kad "Keleivis" idėjo Slezevičienės atsisau-kimą. Slezevičienė atvažia-vu rinkti aukų našlaičių prieglaudai. Lietuvoje yra daug tokių nelaimingų vai-ku, kurių tėvai karo metu žuvo, ir jei jais niekas nesi-rupins, jie turės mirti badu. Jei Petrikienėi tų našlaičių likimas nerupi, tai jos daly-kas, bet "Keleiviui" rupi, ir todėl jis išspausdino prane-šimą apie p. Slezevičienės misiją. Gali but, kad p. S-nė apsisistojė hotelyje, bet ar bolševiku atstovas Litvino-vas, kada atvažiuoja Londo-nan ar Stokholman, ne ho-telyje apsisistoję? Ar jis eina pas proletarus nakvoti?

Petrikienė darosi labai nerami, tartum sėdynė butų labai įkaitus.

O "Keleivio" redaktorius da daugiau žartų jį žeria. Girdi, ji čia tikrino, kad Ru-sijoj tvarka labai gera ir ša-lis pilnai jau pribrendusi prie komunizmo. O tuo tar-pu Leninas sako, kad šalis baisiai suirusi, kad apie ko-munizmo vykinimą da ne-gali but kalbos ir todėl rei-čia gražinti privatinę nuo-savybę. Taigi pasirodo, kad šita bolševikė nežino da nei to, ką vyriausis bolševiku archirejus skelbia.

Ji čia smarkiai šukavo apie Seidemaną, sako kal-bėtojas. Su Seidemanu, gir-di, ir aš pats nesutinku, bet visi reikia pasakyti, kad Seidemanas da nėra toks at-žargireivis, kokiais pradėjo viršti komunistų vadai. Pa-inkime Italija. Visi girdėjo, kad tenai išgalėjo baisi juodašimčių organizacija, fašistais vadinama. Val-džio slapta remiami, šitie chuliganai drasko Italijos darbininkų organizacijas, degina jų namus, naikina laikraščių spaustuves ir žu-do vadus. O ar žinot, kas tuos juodašimčius suorga-nizavo? Ogi KOMUNISTŲ VADAS MUSSOLINI. Tai tamstos plauko žmogus, sa-ko Michelonas vėl durda-mas pirštu i Petrikienę. Pe-trikienė paška ir vėl atsisė-da. Pasidare jau neramu ir salėj. Kai kurie komunistai jau nenusėdi.

Bet palaukit, palaukit, sako kalbėtojas, čia da ne-viskas. Umberto Pasela, bu-vęs didžiausias italų kairia-sparnis, vadinamas, labai arti-mas Petrikienės giminė, da-bar yra fašistų partijos sek-retorius. Trečias komunis-tų lyderis, Michaelo Bian-chi, yra vyriausis fašistų generolas užpuolimuose ant miestu, kur darbininkai bu-vo paėmę i savo rankas val-džia. Ketvirtas žymus tu-juodašimčių vadas yra Terzzani. Tai taip pat

smarkus komunistas ir "re-volucionierius". Jisai vedė didžiausią kovą prieš socia-listų vadą Seratį, kaipo "so-cialpatriotą". O dabar jis juodašimčius organizuoja. Cazare Rossini, Leondra Arfinat, Alceste D'Ambris ir kiti fašistų vadai, tai vis komunistai, tai vis tamstos partijos žmonės, sako kal-bėtojas, darydamas gestą i Petrikienės pusę. Tai ką gi dabar tamsta pasakysi?

Petrikienė atsistojus ban-dė teisinti savuosius, bet jai labai nesisekė. Ji jau nerė-kavo taip smarkiai, kaip pirmoj savo kalboj, bet kal-bėjo labai nervingu balsu ir nieko nepasakius atsprasė publikos, kad jai reikia jau važiuot namo.

Montelliečiai dabar kal-ba, kad Petrikienė tokios pirties kaip gyva turbūt da-nebuvo turėjus.

Petrikienė nenusėdi. Ga-tava po stalų palįsti.

Toliaus Michelonas aiš-kina:

Šita moteris jums čia sa-kė, kad socialdemokratai eina su buržuazija, nes "Tė-vynės Balsas". buržujų or-ganas, pasakęs syki savo skaitytojams, kad kas noris, tas galis balsuoti už social-demokratų. Bet nelabai se-nai kun. Kemėsis "Darbi-ninke" išgyvė komunistus ir ju vadą Kapsuką. Taigi, iš-eidama iš savo logikos, Pe-trikienė turi taip pat pripa-žinti, kad komunistai eina su klerikalais, nes ir juos kunigas giria.

Nepatinka jai ir tas, sako kalbėtojas, kad "Keleivis" idėjo Slezevičienės atsisau-kimą. Slezevičienė atvažia-vu rinkti aukų našlaičių prieglaudai. Lietuvoje yra daug tokių nelaimingų vai-ku, kurių tėvai karo metu žuvo, ir jei jais niekas nesi-rupins, jie turės mirti badu. Jei Petrikienėi tų našlaičių likimas nerupi, tai jos daly-kas, bet "Keleiviui" rupi, ir todėl jis išspausdino prane-šimą apie p. Slezevičienės misiją. Gali but, kad p. S-nė apsisistojė hotelyje, bet ar bolševiku atstovas Litvino-vas, kada atvažiuoja Londo-nan ar Stokholman, ne ho-telyje apsisistoję? Ar jis eina pas proletarus nakvoti?

Petrikienė darosi labai nerami, tartum sėdynė butų labai įkaitus.

O "Keleivio" redaktorius da daugiau žartų jį žeria. Girdi, ji čia tikrino, kad Ru-sijoj tvarka labai gera ir ša-lis pilnai jau pribrendusi prie komunizmo. O tuo tar-pu Leninas sako, kad šalis baisiai suirusi, kad apie ko-munizmo vykinimą da ne-gali but kalbos ir todėl rei-čia gražinti privatinę nuo-savybę. Taigi pasirodo, kad šita bolševikė nežino da nei to, ką vyriausis bolševiku archirejus skelbia.

Ji čia smarkiai šukavo apie Seidemaną, sako kal-bėtojas. Su Seidemanu, gir-di, ir aš pats nesutinku, bet visi reikia pasakyti, kad Seidemanas da nėra toks at-žargireivis, kokiais pradėjo viršti komunistų vadai. Pa-inkime Italija. Visi girdėjo, kad tenai išgalėjo baisi juodašimčių organizacija, fašistais vadinama. Val-džio slapta remiami, šitie chuliganai drasko Italijos darbininkų organizacijas, degina jų namus, naikina laikraščių spaustuves ir žu-do vadus. O ar žinot, kas tuos juodašimčius suorga-nizavo? Ogi KOMUNISTŲ VADAS MUSSOLINI. Tai tamstos plauko žmogus, sa-ko Michelonas vėl durda-mas pirštu i Petrikienę. Pe-trikienė paška ir vėl atsisė-da. Pasidare jau neramu ir salėj. Kai kurie komunistai jau nenusėdi.

Bet palaukit, palaukit, sako kalbėtojas, čia da ne-viskas. Umberto Pasela, bu-vęs didžiausias italų kairia-sparnis, vadinamas, labai arti-mas Petrikienės giminė, da-bar yra fašistų partijos sek-retorius. Trečias komunis-tų lyderis, Michaelo Bian-chi, yra vyriausis fašistų generolas užpuolimuose ant miestu, kur darbininkai bu-vo paėmę i savo rankas val-džia. Ketvirtas žymus tu-juodašimčių vadas yra Terzzani. Tai taip pat

smarkus komunistas ir "re-volucionierius". Jisai vedė didžiausią kovą prieš socia-listų vadą Seratį, kaipo "so-cialpatriotą". O dabar jis juodašimčius organizuoja. Cazare Rossini, Leondra Arfinat, Alceste D'Ambris ir kiti fašistų vadai, tai vis komunistai, tai vis tamstos partijos žmonės, sako kal-bėtojas, darydamas gestą i Petrikienės pusę. Tai ką gi dabar tamsta pasakysi?

Petrikienė atsistojus ban-dė teisinti savuosius, bet jai labai nesisekė. Ji jau nerė-kavo taip smarkiai, kaip pirmoj savo kalboj, bet kal-bėjo labai nervingu balsu ir nieko nepasakius atsprasė publikos, kad jai reikia jau važiuot namo.

Montelliečiai dabar kal-ba, kad Petrikienė tokios pirties kaip gyva turbūt da-nebuvo turėjus.

Petrikienė nenusėdi. Ga-tava po stalų palįsti.

Toliaus Michelonas aiš-kina:

Šita moteris jums čia sa-kė, kad socialdemokratai eina su buržuazija, nes "Tė-vynės Balsas". buržujų or-ganas, pasakęs syki savo skaitytojams, kad kas noris